

«ԲԱՐՁՐԱՎՈՒՄ ԷԼԵԿՏՐԱՑԱՆՑԵՐ»
Փակ Բաժնետիրական Ընկերություն

**ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ
ԱՆԿԱԽ ԱՈՒԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ**

2014թ. դեկտեմբերի 31-ին

ավարտվող տարվա վերաբերյալ

ԵՐԵՎԱՆ
Ապրիլ 2015

Բովանդակություն

	Էջ
Խորհրդի կազմ	3
Անկախ ատղիտորական եզրակացություն	4
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	7
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	8
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	10
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	11

Խորհրդի կազմ

Արա Սիմոնյան	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարի տեղակալ, նախագահ
Արտակ Ալբերտյան	ՀՀ ֆինանսների նախարարության բյուջետային ծախսերի ֆինանսական ծրագրավորման վարչության վառելիքաէներգետիկ համալիրի և տնտեսության արտադրական այլ ոլորտների բյուջետային ընթացիկ ծախսերի ֆինանսական ծրագրավորման բաժնի պետ
Ռուբիկ Դավթյան	ՀՀ Ֆինանսների նախարարության աշխատակազմի տնտեսության արտադրական ոլորտի բյուջետային ընթացիկ ծախսերի ֆինանսական ծրագրավորման վարչության պետ
Հայկ Հարությունյան	ՀՀ էներգետիկայի և բնական պաշարների նախարարության աշխատակազմի ներդրումային ծրագրերի և կապիտալ ծախսերի համակարգման վարչության պետ
Արմեն Սելիք-Իսրայելյան	ՀՀ Կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության պետական բաժնենմասի կառավարման վարչության պետ
Արամ Անանյան	«Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ-ի գլխավոր տնօրեն

Ընկերության ղեկավար անձնակազմ

Արամ Անանյան	«Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ-ի գլխավոր տնօրեն
Կարեն Հարությունյան	Գլխավոր տնօրենի տեղակալ ֆինանսատնտեսագիտական գծով
Արտավազդ Դազարյան	Գլխավոր հաշվապահ

"ՍՕՍ-ԱՈՒԴԻՏ" ՍՊԸ

"SOS-AUDIT" LTD

ԱՆԿԱՆ ԱՈՒԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ № 42

*«Բարձրավորտ Էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ
2014թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա
ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ*

Ներկայացվում է «Բարձրավորտ Էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ-ի ղեկավարությանը

Մեր կողմից իրականացվել է «Բարձրավորտ Էլեկտրացանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ, որոնք ներառում են 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին, նույն ամսաթվին ավարտվող տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների, դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և այլ ծանոթագրություններ:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել ֆինանսական հաշվետվություններ՝ զերծ խարդախության կամ սխալների արդյունքում առաջացած էական խեղաթյուրումներից:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը

Մենք պատասխանատու ենք Աուդիտի Միջազգային Ստանդարտներին համապատասխան մեր կողմից իրականացված աուդիտի հիման վրա նշված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր արտահայտած կարծիքի համար: Այդ ստանդարտներով պահանջվում է պահպանել վարկեցողության կանոնները և աուդիտը պլանավորել ու անցկացնել՝ ֆինանսական հաշվետվություններն էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու վերաբերյալ ողջամիտ երաշխիքներ ձեռք բերելու նպատակով:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են ֆինանսական հաշվետվություններում ու համապատասխան ծանոթագրություններում արտացոլված տվյալները հիմնավորող փաստերի ձեռքբերման նպատակով մշակված ընթացակարգեր, որոնց ընտրությունը կախված է խարդախությունների և սխալների հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում էական խեղաթյուրումների առկայության ռիսկերի վերաբերյալ աուդիտորական գնահատումներից:

Քրոու Հորվաթ Բիզնես Ալյանսի Ասոցիացված Անդամ

4

ԳԳ; ք. Երևան 0037, Ա.Տիգրանյան 38/55; Գեո.՝ (+37410) 20 11 51; Ֆաքս՝ (+37410) 20 11 50; www.sosaudit.am; Էլ-փոստ՝ info@sosaudit.am

An Associate of the Crowe Horwath Business Alliance

38/55 A.Tigranyan, 0037 Yerevan, RA; Tel.: (+37410) 20 11 51; Fax: (+37410) 20 11 50; www.sosaudit.am; E-mail: info@sosaudit.am

"ՍՕՍ-ԱՈՒԴԻՏ" ՍՊԸ

"SOS-AUDIT" LTD

Ռիսկերի գնահատումները կատարելիս աուդիտորը մշակում է համապատասխան ընթացակարգեր՝ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար կիրառվող ներքին վերահսկողության գնահատման, և ոչ՝ ընկերության ողջ ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք կազմելու, համար:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են նաև կիրառված հաշվապահական հաշվառման սկզբունքների և ղեկավարության կողմից կատարված գնահատումների, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Կարծիք

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Բարձրավոլտ Էլեկտրացանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերության ֆինանսական վիճակը, ինչպես նաև նույն ամսաթվին ավարտվող տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական հոսքերը՝ համաձայն Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների:

30 ապրիլի, 2015թ.

«ՍՕՍ-Աուդիտ» ՍՊԸ

Մանվել Ղազարյան
Տնօրեն

Գնել Խաչատրյան, FCCA
Աուդիտոր

ՇԱՀՈՒՅԹԻ ԿԱՄ ՎՆԱՍԻ ԵՎ ԱՅԼ ՀԱՍՆԱԳՐՈՒՄԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«Բարձրավոլտ Էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ
2014թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտվող տարվա վերաբերյալ

հազար դրամ

	Ծնթ.	2014թ.	2013թ.*
Հասույթ	4	8,478,613	4,818,812
Վաճառքի ինքնարժեք	5	(3,576,998)	(3,291,521)
Համախառն շահույթ		4,901,615	1,527,291
Վարչական ծախսեր	6	(1,020,726)	(881,644)
Այլ եկամուտ	7	939,067	139,925
Այլ ծախսեր	8	(776,600)	(680,408)
Ֆինանսական ծախսեր	9	(592,314)	(310,852)
Ֆինանսական եկամուտ	10	133,485	16,079
Այլ օգուտ/(կորուստ)	11	(2,880,987)	(4,067,835)
Վնաս մինչև հարկումը		703,540	(4,257,444)
Շահութահարկի գծով փոխհատուցում/ (ծախս)	12	(717,033)	45,823
Տարվա զուտ վնաս		(13,493)	(4,211,621)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Տարվա ընդհանուր համապարփակ ֆինանսական արդյունք		(13,493)	(4,211,621)

(*) Համեմատական գումարները վերաներկայացվել են (ծնթ. 3.21):

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են Ընկերության
դեկտեմբերյան կողմից 2015թ. ապրիլի 30-ին: Ֆինանսական հաշվետվություններին կից
ծանոթագրությունները կազմում են ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը:

Արամ Անանյան

Արտավազդ Դազարյան

Գլխավոր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«Բարձրավոլտ Էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ
2014թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	Ծնթ.	31.12.2014թ. հազար դրամ	31.12.2013թ.* հազար դրամ	01.01.2013թ.* հազար դրամ
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ				
Հիմնական միջոցներ	13	49,167,791	46,845,671	50,784,869
Ոչ նյութական ակտիվներ	14	21,791	20,333	23,636
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	12	1,387,667	2,073,265	2,027,442
Շահութահարկի գծով նվազագույն վճարներ		-	-	74,545
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ	15	1,312,707	2,172,713	1,929,862
		<u>51,889,956</u>	<u>51,111,982</u>	<u>54,840,354</u>
Ընթացիկ ակտիվներ				
Պաշարներ	16	2,085,292	2,017,967	1,644,535
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	17	4,369,304	2,688,302	2,523,609
Շահութահարկի գծով կանխավճար	12	365,948	397,383	25,881
Ֆինանսական ակտիվներ	18	4,688	216,856	1,136,122
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	19	1,889,498	215,045	269,481
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		-	239,390	-
		<u>8,714,730</u>	<u>5,774,943</u>	<u>5,599,628</u>
		<u>60,604,686</u>	<u>56,886,925</u>	<u>60,439,982</u>
Ընդամենը ակտիվներ				
ՄԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Սեփական կապիտալ				
Կանոնադրական կապիտալ	24	7,217,996	7,126,346	7,126,346
Էմիսիոն եկամուտ		3,799	(119,687)	(119,687)
Պահուստային կապիտալ		162,744	162,744	162,744
Կուտակված շահույթ		9,844,544	9,858,037	14,069,658
		<u>17,229,083</u>	<u>17,027,440</u>	<u>21,239,061</u>
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ				
Վարկեր և փոխառություններ	20	20,573,124	18,281,374	17,964,765
Ակտիվներին վերաբերվող շնորհներ	21	7,961,716	4,757,537	3,258,573
		<u>28,534,840</u>	<u>23,038,911</u>	<u>21,223,338</u>
Ընթացիկ պարտավորություններ				
Վարկեր և փոխառություններ	20	3,149,753	5,093,374	6,185,253
Եկամուտներին վերաբերվող շնորհներ	22	308,396	-	-
Առևտրային եւ այլ կրեդիտորական պարտքեր	23	11,382,614	11,727,200	11,792,330
		<u>14,840,763</u>	<u>16,820,574</u>	<u>17,977,583</u>
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		<u>60,604,686</u>	<u>56,886,925</u>	<u>60,439,982</u>

(*) Համեմատական գումարները վերաներկայացվել են (ծնթ. 3.21):

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«Բարձրավոլտ Էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ
 2014թ. դեկտեմբերի 31-ին
 ավարտվող տարվա վերաբերյալ

	2014թ. <i>հազար դրամ</i>	2013թ.* <i>հազար դրամ</i>
ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐ		
Ջուտ վնաս	(13,493)	(4,211,621)
Ճշգրտումներ		
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	2,731,014	2,594,461
ՀՄ-ի արժեզրկումից կորուստ/(կորստի հակադարձում)	-	3,219,988
Հիմնական միջոցների օտարումից (օգուտ)/վնաս	(15,332)	(6,898)
Հիմնական միջոցների լուծարումից վնաս	10,629	2,800
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվների լուծարումից վնաս	239,390	-
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	3,332	3,303
Շահութահարկի գծով ծախս/(փոխհատուցում)	717,033	(45,823)
Շահութահարկի գծով տուգանքներ և տույժեր	-	32,665
Ֆինանսական ծախսեր	592,314	310,852
Վարկերի գծով այլ (օգուտ)/կորուստներ	(137,025)	-
Ֆինանսական եկամուտների՝ փոխառությունների գծով	(128,070)	(10,109)
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	(4,371)	(5,272)
Եկամուտներին վերաբերող շնորհից եկամուտ	(8,989)	-
Դեբիտորական պարտքերի դուրսգրում	1,560	-
Կրեդիտորական պարտքերի դուրսգրումից եկամուտ	-	(59,127)
Արտարժութային (օգուտ)/վնաս	2,640,321	821,140
Գործառնական հոսքեր մինչև շրջանառու կապիտալի փոփոխությունը	6,628,313	2,646,359
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի (աճ)/նվազում	(1,682,562)	(164,693)
Պաշարների (աճ)/նվազում	(254,640)	(134,652)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի աճ/(նվազում)	(1,184,733)	1,383,717
Եկամուտներին վերաբերող շնորհի փոփոխություն	273,372	-
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր նախքան շահութահարկի վճարումը	3,779,750	3,730,731
Վճարված շահութահարկ	-	(329,622)
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական հոսքեր	3,779,750	3,401,109

ԴՐԱՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՍԱՄԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«Բարձրավոլտ Էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ
 2014թ. դեկտեմբերի 31-ին
 ավարտվող տարվա վերաբերյալ

	<u>2014թ.</u>	<u>2013թ.*</u>
	<u>հազար դրամ</u>	<u>հազար դրամ</u>
ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ		
ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ ԴՐԱՍԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐ		
Վճարումներ հիմնական միջոցների ձեռքբերման գծով	(3,713,900)	(4,746,497)
ՀՄ-ի օտարումից մուտքեր	15,337	6,898
Վճարումներ ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերման գծով	(4,790)	-
Տրված փոխառություններ	(600,043)	(13,238)
Տրված փոխառությունների մարումից մուտքեր	940,281	942,613
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	(3,363,115)	(3,810,224)
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ ԴՐԱՍԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐ		
Կանոնադրական կապիտալի համալրում	413,129	-
Վարկերի ստացում	5,402,933	5,736,387
Վարկերի մարում	(4,111,286)	(4,875,576)
Վարկային տոկոսների վճարում	(592,314)	(506,110)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր	1,112,462	354,701
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/ (նվազում)	1,529,097	(54,414)
Արտարժույթային օգուտ/(վնաս) դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով	145,356	(22)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները տարեսկզբին	215,045	269,481
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները տարեվերջին	1,889,498	215,045

(*): Համեմատական գումարները վերաներկայացվել են (ծնթ. 3.21):

ՄՏՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«Բարձրավորտ Էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ
2014թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտվող տարվա վերաբերյալ
հազար դրամ

Ծնք.	Կանոնադրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Պահուստային կապիտալ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2012թ.	7,126,346	(119,687)	162,744	13,852,021	21,021,424
Ճշգրտումների ազդեցություն*	-	-	-	217,637	217,637
Ճշգրտված մնացորդն առ 1 հունվարի 2013թ.	7,126,346	(119,687)	162,744	14,069,658	21,239,061
Տարվա շահույթ/(վնաս)*	-	-	-	(4,211,621)	(4,211,621)
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2013թ.*	7,126,346	(119,687)	162,744	9,858,037	17,027,440
Կանոնադրական կապիտալի աճ	175,998	237,131	-	-	413,129
Կապիտալի հետզմում	(84,348)	(113,645)	-	-	(197,993)
Տարվա շահույթ/(վնաս)	-	-	-	(13,493)	(13,493)
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2014թ.	7,217,996	3,799	162,744	9,844,544	17,229,083

(*) Համեմատական գումարները վերաներկայացվել են (ծնք. 3.21):

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

«Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՓԲԸ
2014թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտվող տարվա վերաբերյալ

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

1.1 Կազմակերպությունը և հիմնական գործունեությունը

«Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» փակ բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 1998թ. հուլիսի 27-ի թիվ 450 որոշման հիման վրա՝ «Հայէներգո» ՊՓԲԸ «Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ԴՉ-ի վերակազմավորման ճանապարհով և հանդիսանում է վերջինիս իրավահաջորդը: 1998թ. օգոստոսի 21-ին այն վերակազմավորվել է որպես պետական փակ բաժնետիրական ընկերություն: Ընկերության կանոնադրությունը հաստատված է ՀՀ Էներգետիկայի նախարարության 1998թ. օգոստոսի 14-ի թիվ 254-ԳՄ հրամանով: «Բարձրավոլտ էլեկտրացանցեր» ՊՓԲԸ-ն 2000թ. փետրվարի 10-ին վերագրանցվել է Հայաստանի Հանրապետության ձեռնարկությունների պետական ռեգիստրում որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն:

Ընկերության միակ բաժնետերը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետությունը: Ընկերության բաժնետոմսերի կառավարման լիազորությունը վերապահված է Հայաստանի Հանրապետության Էներգետիկայի նախարարին՝ համաձայն ՀՀ Կառավարության 2003թ. նոյեմբերի 6-ի թիվ 1694-Ն որոշման:

Ընկերությունն ունի 9 մասնաճյուղ՝

- Արևելյան մասնաճյուղ
- Արևմտյան մասնաճյուղ
- Գորիսի մասնաճյուղ
- Չանգեզուրի մասնաճյուղ
- Էներգետիկ օբյեկտների կառուցման տնօրինություն մասնաճյուղ
- Կենտրոն մասնաճյուղ
- Հյուսիսային մասնաճյուղ
- Նախագիծ մասնաճյուղ
- Հարավային մասնաճյուղ

Ընկերությունն իրականացնում է հետևյալ հիմնական գործունեությունը՝

- Էլեկտրաէներգիայի հաղորդում,
- Էլեկտրաէներգիայի արտադրություն,
- Էներգետիկ օբյեկտների կառուցման, վերակառուցման, վերազինման, հավաքակցման, վերանորոգման աշխատանքներ,
- Բարձրավոլտ էլեկտրահաղորդման գծերի կառուցում,
- Էներգետիկ օբյեկտների գիտահետազոտական և նախագծային աշխատանքների կատարում:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Չորավար Անդրանիկի 1:
Հարկ վճարողի հաշվառման համարն է՝ 01522459:

1.2 Հայաստանի գործարար միջավայրը

Հայաստանում տեղի են ունեցել քաղաքական և տնտեսական փոփոխություններ, որոնք ազդեցություն են ունեցել և կշարունակեն ազդեցություն ունենալ այս միջավայրում գործող ձեռնարկությունների վրա: Հետևաբար, Հայաստանում ծավալած գործունեությունը կապված է այնպիսի ռիսկերի հետ, որոնք բնորոշ չեն այլ շուկաներին: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության ֆինանսական վիճակի և գործառնությունների վրա տնտեսական իրավիճակի հնարավոր ազդեցության դեկլարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել դեկլարության գնահատականից:

2. Հրապարակված, սակայն դեռևս չգործող ՖՀՄՄ-ների նոր ստանդարտներ և փոփոխություններ

Ընկերությունը չի կիրառել ՖՀՄՄ-ների հրապարակված հետևյալ նոր ստանդարտները կամ փոփոխությունները, որոնք սակայն դեռևս ուժի մեջ չեն: Ընկերությունը դեռևս չի վերլուծել նոր ստանդարտների հնարավոր ազդեցությունը իր ֆինանսական վիճակի և գործունեության արդյունքների վրա:

- “Ֆինանսական գործիքներ” ՖՀՄՄ 9-ը (հրապարակվել է 2009թ. նոյեմբերին, վերանայվել է 2014թ. հուլիսին) ուժի մեջ է 2015թ. հունվարի 1-ից, բացառությամբ 2014թ.-ի հուլիսի վերանայումից, որը ուժի մեջ է մտնելու 2018թ.-ի հունվարի 1-ից: 2014թ.-ի հուլիսի վերանայված ՖՀՄՄ 9-ը փոխարինելու է “Ֆինանսական գործիքներ ճանաչումը և չափում” ՀՀՄՄ 39-ին, իր ուժի մեջ մտնելու ամսաթվի դրությամբ:

ՖՀՄՄ 9-ը ներմուծում է գտնվող ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման նոր պահանջներ, որոնք փոխարինում են նախկինում ՀՀՄՄ 39-ով սահմանված դասակարգման և չափման պահանջներին, ըստ որի բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչումից հետո պետք է չափվեն ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով: Մասնավորապես.

- ✓ պարտքային գործիքները, որոնք (i) կազմակերպության կողմից պահվում են պայմանագրային դրամական հոսքեր ստանալու նպատակով, և (ii) այդ պայմանագրային դրամական հոսքերը իրենցից բացառապես ներկայացնում են մայր գումարի և տոկոսավճարի վճարումներ, չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ բացառությամբ եթե դրանք նախորոշվել են որպես “իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով” (ԻԱՇՎՄ):
- ✓ պարտքային գործիքները, որոնք (i) կազմակերպության կողմից պահվում են պայմանագրային դրամական հոսքեր ստանալու կամ ֆինանսական ակտիվը օտարելու նպատակով, և (ii) այդ պայմանագրային դրամական հոսքերը իրենցից բացառապես ներկայացնում են որոշակի ամսաթվերին մայր գումարի և տոկոսավճարի վճարումներ, չափվում են “իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով” (ԻԱԱՀՖԱՄ)՝ բացառությամբ եթե դրանք նախորոշվել են որպես ԱՇՎՄՉ:
- ✓ Մնացած բոլոր պարտքային գործիքները չափվում են ԻԱՇՎՄ:
- ✓ Բոլոր բաժնային գործիքները չափվում են ԻԱՇՎՄ; բացառությամբ, եթե (i) բաժնային գործիքը չի պահվում վաճառքի համար, և (ii) այն սկզբնական ճանաչման պահին նախորոշվել է չափել ԻԱԱՀՖԱՄ-ով (սակայն շահաբաժիններից եկամուտը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում):

ՖՀՄՄ 9-ի արժեզրկման մոդելը արտացոլում է ակնկալվող պարտքային ռիսկի՝ ի հակադրության ՀՀՄՄ 39-ով պահանջվող պարտքային ռիսկից կրած կորուստների: Ըստ ՖՀՄՄ 9-ի արժեզրկման մոդելի, այլևս անհրաժեշտ չէ որ պարտքային ռիսկի դեպքը տեղի ունենա, որպեսզի վնասները ճանաչվեն; կազմակերպությունը միշտ պետք է հաշվառի ակնկալվող պարտքային ռիսկից կորուստները, և այդ ռիսկի փոփոխությունը: Ակնկալվող պարտքային ռիսկից կորուստը պետք է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ թարմացվի՝ արտացոլելով սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային ռիսկի փոփոխությունները:

- “Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ” ՖՀՄՄ 15-ը (հրապարակվել է 2014թ. մայիսին) ուժի մեջ են մտնում 2017թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: ՖՀՄՄ 15-ը սահմանում է համապարփակ միասնական համակարգ հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթի հաշվառման համար: ՖՀՄՄ 15-ի անցման ամսաթվի դրությամբ հետևյալ ստանդարտները և մեկնաբանությունները կորցնում են իրենց ուժը.

- ✓ ՀՀՄՄ 18, Հասույթ,

- ✓ ՀՀՄՍ 11, Կառուցման պայմանագրեր,
- ✓ ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 13, Հաճախորդի հավատարմության ծրագրեր
- ✓ ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 15, Անշարժ գույքի կառուցման պայմանագրեր,
- ✓ ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 18, Ակտիվների փոխանցում հաճախորդների կողմից,
- ✓ ՄՄԿ Մեկնաբանություն 31, Հասույթ. բարտերային գործարքներ, որոնք ներառում են գովազդային ծառայություններ:

ՖՀՄՍ 15-ը վերաբերվում է միայն հաճախորդների հետ պայմանագրերին: Համաձայն ՖՀՄՍ 15-ի, կազմակերպություն հաճախորդը կողմ է, որը կազմակերպության հետ պայմանագիր է կնքում հատուցման դիմաց ձեռք բերելու կազմակերպության սովորական գործունեության մաս կազմող ապրանքներ կամ ծառայություններ: Ի տարբերություն ՀՀՄՍ 18-ի, պարտքային կամ բաժնային գործիքներից տոկոսային կամ շահաբաժնային եկամուտը չեն ընդգրկվում ՖՀՄՍ-ի գործողության ոլորտում:

ՖՀՄՍ 15-ը հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթի համար սահմանում է միասնական համակարգ: Նրա հիմնան սկզբունքը այն է, որ հաճախորդին ապրանքների կամ ծառայությունների իրացումից հասույթը ճանաչվում է արտացոլելով այն գումարը, որը ակնակալվում է որ կազմակերպությունը իրավունք կունենա ստանալու տվյալ ապրանքի կամ ծառայության դիմաց:

- Փոփոխություններ “Հիմնական միջոցներ” ՀՀՄՍ 16-ի, և “Ոչ նյութական ակտիվներ” ՀՀՄՍ 38-ի մեջ, - “Մաշվածության և ամորտիզացայի ընդունելի մեթոդների վերաբերյալ պարզաբանում” (հրապարակվել է 2014թ. մայիսին) ուժի մեջ է 2016թ. հունվարի 1-ից: ՀՀՄՍ 16-ում փոփոխությունը հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվարկման նպատակով արգելում է եկամտի վրա հիմնված մեթոդի կիրառում: ՀՀՄՍ 38-ում փոփոխությունը ներառում է վիճարկելի ենթադրություն, որ ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզայի հաշվարկման համար հասույթի վրա հիմնված մեթոդը պատշաճ չէ (որը կարելի է վիճարկել միայն երկու սահմանափակ հանգամանքում):
- Փոփոխություններ “Հիմնական միջոցներ” ՀՀՄՍ 16-ի, և “Գյուղատնտեսություն” ՀՀՄՍ 41-ի մեջ, - “Կայուն կենսաբանական ակտիվների” (հրապարակվել է 2014թ. հունիսին) ուժի մեջ է 2016թ. հունվարի 1-ից: Փոփոխությունը սահմանում է կայուն կենսաբանական ակտիվը (հասուն կայուն կենսաբանական ակտիվ, որը այլևս էական կենսաբանական փոփոխություն չի կրում և որը միայն օգտագործվում է բերք ստանալու նպատակով) և պահանջում, որ այդ սահմանմանը բավարարող կենսաբանական ակտիվները հաշվառվեն որպես հիմնական միջոցներ ՀՀՄՍ 16-ով` ՀՀՄՍ 41-ի փոխարեն: Կայուն կենսաբանական ակտիվները կարող են չափվել ՀՀՄՍ 16-ի ինքնարժեքի կամ վերագնահատման արժեքի մեթոդով: Կայուն կենսաբանական ակտիվներում բերքի աճեցումը շարունակվում է չափվել ՀՀՄՍ 41-ով:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ

3.1 Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել և ներկայացվել են Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ-ներ) պահանջների համաձայն: ՖՀՄՍ-ները Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից հրապարակված ստանդարտներն ու մեկնաբանություններն են: Դրանք բաղկացած են՝

- Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներից,
- Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտներից,
- Ֆինանսական հաշվետվությունների մեկնաբանությունների միջազգային կոմիտեի (ՖՀՄՄԿ) մեկնաբանություններից, և
- Մեկնաբանությունների մշտական կոմիտեի (ՄՄԿ) մեկնաբանություններից:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ կիրառվել է ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

3.2 Անընդհատության սկզբունք

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության սկզբունքի հիման վրա:

Ընկերության ղեկավարությունը, հիմնվելով կատարված դատողությունների վրա, ունի հիմնավորված ակնկալիք, որ Ընկերությունը կարող է շարունակել իր գործառնական գործունեությունը տեսանելի ապագայում:

3.3 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

3.4 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթն է՝ ՀՀ դրամը (այսուհետ՝ Դրամ): Այն հանդիսանում է նաև սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը՝ հազարների ճշտությամբ:

3.5 Դատողությունների, գնահատականների և ենթադրությունների օգտագործում

Մույն ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ների պահանջների համաձայն պատրաստելու համար Ընկերության ղեկավարությունը կատարել է ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացմանը և պայմանական ակտիվների և պարտավորությունների բացահայտմանը վերաբերող մի շարք գնահատումներ և ենթադրություններ: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից: Գնահատումները և ենթադրությունները վերանայվում են շարունակաբար: Հաշվապահական գնահատումների փոփոխությունները ճանաչվում են փոփոխման և հետագա ժամանակաշրջաններում:

3.5.1 Գնահատման անորոշություններ

Հետևյալները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ապագայի վերաբերյալ կարևոր ենթադրություններ և գնահատման այլ անորոշություններ են, որոնք էական ազդեցություն ունեն ակտիվների և պարտավորությունների ընթացիկ արժեքների վրա.

ա/ Հետաձգված հարկային ակտիվներ (ծնթ. 12)

Ընկերության ղեկավարությունը նախկինում հարկային ու հաշվապահական բազաների տարբերությունների մասով, որը հիմնականում պայմանավորված էր Մեղրի-Քաջարան գազատարի գծով ստացված նախավճարով (ծնթ. 23), ճանաչել էր հետաձգված հարկային ակտիվ:

Ընկերության ղեկավարությունը ակնկալում է, որ մոտ ապագայում գազատարը կօտարվի, որով կառաջանա բավարար գումարի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը:

Հաշվետու տարում հետաձգված հարկային ակտիվի աճը հիմնականում պայմանավորված է Գյումրի քաղաքում տեղակայված հիմնական միջոցների հարկային հաշվառման նպատակներով մավածության համար կիրառված արագացված դրույքաչափերով:

3.6 Գործարքներ արտարժույթով

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են Դրամի՝ գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Որպես փոխարժեք ընդունվում է Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված արժութային շուկայում արտարժույթի նկատմամբ հայկական դրամի միջին փոխարժեքը: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ.

ա) արտարժույթով դրամային հոդվածները ներկայացվում են (վերահաշվարկվում են)՝ կիրառելով փակման (հաշվետու ամսաթվի) փոխարժեքը,

բ) արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները, որոնք հաշվառվում են սկզբնական արժեքով, ներկայացվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով:

Արտարժութային օգուտը կամ վնասը, որոնք առաջանում են արտարժույթով գործարքների մարման կամ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով դրամային հոդվածների վերագնահատման արդյունքում, ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքներում:

3.7 Ֆինանսական գործիքներ

Ընկերությունում առկա են հետևյալ ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքները.

- դեբիտորական պարտքեր,
- կրեդիտորական պարտքեր,
- վարկեր և փոխառություններ,
- դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ:

Դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը, վարկերը և փոխառությունները չեն նախորոշվել որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները կազմված են դրամարկղի դրամական միջոցներից և ցպահանջ ավանդներից:

3.7.1 Ծանաչումը և սկզբնական չափումը

Ֆինանսական գործիքները ճանաչվում են այն և միայն այն դեպքում, երբ Ընկերությունը դառնում է գործարքի պայմանագրային կողմ: Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական գործիքները չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ անմիջականորեն կապված ծախսումները: Կարճաժամկետ (մինչև վեց ամիս մարման ժամկետ ունեցող) դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերի իրական արժեքը հավասար է համապատասխան գործարքի գնին, այսինքն՝ դեբիտորական (կրեդիտորական) պարտքի դիմաց ստացման (վճարման) ենթակա դրամական միջոցների անվանական գումարին, եթե զեղչման ազդեցությունը էական չէ:

3.7.2 Հետագա չափումը

Սկզբնական ճանաչումից հետո դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը, ստացված վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը դա այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվել էր սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով և հանած արժեզրկման գծով դուրսգրված ցանկացած գումար: Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի հաշվարկման և կիրառվող ամբողջ ժամանակաշրջանի ընթացքում տոկոսային եկամուտների և ծախսերի բաշխման մեթոդ է: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որով մինչև մարման ժամկետը կամ շուկայի վրա հիմնված հաջորդ վերանայումը դրամական միջոցների ակնկալվող վճարումների հոսքերը զեղչվում են ճշգրտորեն մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ընթացիկ գուտ հաշվեկշռային արժեքը: Այս հաշվարկում պետք է ներառվեն պայմանագրի կողմերի միջև վճարված կամ ստացված բոլոր վճարները:

3.7.3 Ֆինանսական գործիքների ապաճանաչումը

Ֆինանսական ակտիվը (դեբիտորական պարտքերը) ապաճանաչվում է այն և միայն այն դեպքում, երբ.

ա) լրանում է ֆինանսական ակտիվի հետ կապված դրամական միջոցներ պահանջելու ժամկետը, կամ

բ) Ընկերությունը փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի հետ կապված դրամական միջոցներ ստանալու պայմանագրային իրավունքը՝ առանց պահպանելու ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը կամ ակտիվի հետ կապված բոլոր հիմնական ռիսկերը և օգուտները:

Ֆինանսական պարտավորությունը (կրեդիտորական պարտքերը, ստացված վարկերը և փոխառությունները) դուրս է գրվում այն և միայն այն դեպքում, երբ այն մարվում է, այսինքն՝ երբ պայմանագրով սահմանված պարտականությունը կատարվել է, չեղյալ է համարվել, կամ լրացել է դրա ուժի մեջ լինելու ժամկետը (հայցային վաղեմության ժամկետը):

3.8 Բաժնետիրական կապիտալ

3.8.1 Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերին անմիջականորեն վերագրվող ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում:

3.8.2 Բաժնետիրական կապիտալի հետզնում

Երբ որպես սեփական կապիտալ ճանաչված բաժնետիրական կապիտալը հետ է գնվում, վճարված գումարի չափը, ներառյալ ուղղակիորեն գործարքին վերագրվող ծախսերը, ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցումներ: Հետ գնված բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես հետ գնված սեփական փայլամասնակցության գործիքներ և ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցումներ:

3.8.3 Ըահաբաժիններ

Ըահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում հայտարարվում են:

3.9 Հիմնական միջոցներ

3.9.1 Ծանաչումը և սկզբնական չափումը

Հիմնական միջոցների միավորը հաշվապահական հաշվեկշռում ճանաչվում է որպես ակտիվ, երբ՝

ա) ակնկալվում է, որ դրա հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն, և

բ) դրա արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

Պահեստամասերը և սպասարկող սարքավորումները սովորաբար պահվում են որպես պաշարներ և ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակ, երբ ծախսվում են: Չնայած սրան, արժեքավոր պահեստամասերը և սարքավորումները որակվում են որպես հիմնական միջոցներ, երբ Ընկերությունը հույս ունի դրանք օգտագործել ավելի քան մեկ ժամանակաշրջանի ընթացքում: Նույն ձևով, այն պահեստամասերը և սպասարկող սարքավորումները, որոնք կարող են օգտագործվել միայն հիմնական միջոցի հետ համատեղ, հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցներ:

Հիմնական միջոցի միավորը, որը ճանաչվում է որպես ակտիվ, չափվում է սկզբնական արժեքով:

Ձեռք բերված ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերմանն ուղղակիորեն վերաբերող բոլոր ծախսումները: Մեփական ուժերով կառուցված ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է նյութերի և ուղղակի աշխատուժի ծախսումները, ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախսում, ինչպես նաև ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ու տեղանքի վերականգնման ծախսումները: Գնված ծրագիրը, որը համապատասխան սարքավորման գործունեության անբաժանելի մասն է կազմում, կապիտալացվում է որպես այդ սարքավորման մաս:

3.9.2 Հետագա ծախսումներ

Հիմնական միջոցի միավորի վրա նոր բաղկացուցիչի ավելացման կամ հիմնական միջոցի միավորի բաղկացուցիչի փոխարինման ծախսումները ավելացվում են հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքին (կապիտալացվում են), եթե ակնկալվում է, որ դրա հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն, և դրա արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել: Հիմնական միջոցների փոխարինվող բաղկացուցիչները ենթակա են ապաճանաչման:

Բացի վերը նշվածից հիմնական միջոցի վրա կատարվող մյուս ծախսումները (օրինակ՝ սպասարկման, պահպանման) չեն ավելացվում հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքին (չեն կապիտալացվում):

3.9.3 Հետագա չափումը

Սկզբնական ճանաչումից հետո հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

3.9.4 Մաշվածություն

Հիմնական միջոցի մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխվում է՝ կիրառելով մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Հիմնական միջոցի մաշվածությունը սկսվում է հաշվարկվել, երբ այն մատչելի է շահագործման համար, այսինքն՝ երբ հիմնական միջոցի գտնվելու վայրը և վիճակը ապահովում են նրա շահագործումը Ընկերության մտադրություններին համապատասխան: Մաշվածության հաշվարկումը դադարեցվում է հետևյալ երկու ամսաթվերից առավել վաղ ամսաթվին.

ա) երբ հիմնական միջոցը դասակարգվում է որպես վաճառքի համար պահվող (կամ ներառվում է այն խմբի մեջ, որը դասակարգված է որպես վաճառքի համար պահվող)՝ համաձայն ՀՀՄՍ 5-ի, և

բ) երբ հիմնական միջոցը ապաճանաչվում է:

Մաշվածության հաշվարկումը չի դադարեցվում, երբ հիմնական միջոցը դադարում է օգտագործվել կամ հանվում է ակտիվ օգտագործումից, քանի դեռ ակտիվը ամբողջությամբ չի մաշվել:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունը առկա բոլոր հիմնական միջոցների համար արտահայտված է ժամկետով: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են՝

Շենքեր	30 տարի
Կառուցվածքներ	30 տարի
Փոխանցող հարմարանքներ	30 տարի

Մեքենա-սարքավորումներ /նոր/	20 տարի
Մեքենա-սարքավորումներ /հին/	5 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	10-15 տարի
Արտադրատնտեսական գույք	5-10 տարի
Այլ հիմնական միջոցներ	1-5 տարի

3.9.5 Անավարտ հիմնական միջոցներ

Անավարտ հիմնական միջոցներ են հանդիսանում կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով: Սկզբնական արժեքը ներառում է նյութերի ձեռքբերման արժեքը, աշխատուժի ծախսումները և այլ ուղղակի ծախսումները:

Փոխառության ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը, կազմում են այդ ակտիվի ինքնարժեքի (սկզբնական արժեքի) մաս: Որակավորվող ակտիվն այն ակտիվն է, որի համար անհրաժեշտ է զգալի ժամանակահատված, որպեսզի այն պատրաստ լինի ըստ նշանակության օգտագործման (կամ վաճառքի) համար:

Անավարտ շինարարության գծով մաշվածության հաշվարկն սկսվում է համապատասխան ակտիվների կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից:

3.10 Ոչ նյութական ակտիվներ

3.10.1 Չափումը

Ընկերության կողմից ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

3.10.2 Հետագա ծախսումներ

Հետագա ծախսումները, որոնք կատարվել են ոչ նյութական ակտիվի ֆունկցիաները ընդլայնելու, բաղկացուցիչը փոխարինելու կամ սպասարկելու համար, ավելացվում են ոչ նյութական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, եթե ընկերությունը կարող է ցուցադրել, որ այդ ծախսումները բավարարում են ոչ նյութական ակտիվի սահմանմանը և ճանաչման չափանիշներին: Բոլոր այլ ծախսումները ճանաչվում են ծախս, երբ դրանք կատարվում են:

3.10.3 Հետագա ծախսումներ

Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվը հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով՝ հանած ցանկացած կուտակված ամորտիզացիա և ցանկացած արժեզրկումից կորուստ:

3.10.4 Ամորտիզացիա

Ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացվող գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխվում է՝ կիրառելով ամորտիզացիայի հաշվարկման գծային մեթոդը:

Ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացիան հաշվարկվում է այն պահից, երբ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար: Ամորտիզացիան դադարում է հետևյալ երկու ամսաթվերից առավել վաղ ամսաթվին.

ա) երբ ոչ նյութական ակտիվը դասակարգվում է որպես վաճառքի համար նախատեսված, և

բ) երբ ոչ նյութական ակտիվը ապաճանաչվում է:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են՝

ՀՀ էլեկտրաէներգետիկական համակարգի հեռանկարային գարգացման սխեմաներ	10 տարի
Հաշվապահական հաշվառման և այլ համակարգչային ծրագրեր	10 տարի

3.11 Պաշարներ

Պաշարները ներկայացված են ինքնարժեքի և իրացման գուտ արժեքի նվազագույնով: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է միջին կշռված արժեքի բանաձևով և ներառում է ձեռք բերման ծախսումները, արտադրական կամ վերամշակման ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված այլ ծախսումներ:

Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

3.12 Արժեզրկում

Ընկերության հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որոշելու՝ արդյոք առկա՞ է որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ առկա է, ապա գնահատվում են այդ ակտիվի (կամ ակտիվների խմբի) փոխհատուցվող գումարները և համեմատվում հաշվեկշռային արժեքի հետ: Եթե գնահատված փոխհատուցվող գումարը փոքր է, ապա հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև գնահատված փոխհատուցվող գումարը, և արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Նմանապես, յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատվում է պաշարների արժեզրկված լինելը՝ պաշարի յուրաքանչյուր հոդվածի (կամ միանման պաշարների խումբը) հաշվեկշռային արժեքը դրա վաճառքի գնի՝ հանած համալրման և վաճառքի ծախսումները, հետ համեմատելու միջոցով: Եթե պաշարի հոդվածը (կամ միանման պաշարների խումբը) արժեզրկվել է, դրա հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև վաճառքի գին՝ հանած համալրման և վաճառքի ծախսումները, իսկ արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ Ընկերությունը գնահատում է՝ արդյոք առկա՞ է ինքնարժեքով կամ ամորտիզացված արժեքով չափվող որևէ ֆինանսական ակտիվի (կամ միանման ակտիվների խմբի) արժեզրկված լինելու անկողմնակալ վկայություն: Եթե առկա է արժեզրկված լինելու անկողմնակալ վկայություն, Ընկերությունը ճանաչում է արժեզրկումից կորուստ՝ շահույթում կամ վնասում:

Եթե արժեզրկումից կորուստը հետագայում հակադարձվում է, ակտիվի (կամ ակտիվների խմբի) հաշվեկշռային արժեքը ավելացվում է մինչև դրա փոխհատուցվող գումարի վերանայված գնահատականը (պաշարների դեպքում, վաճառքի գին՝ հանած համալրման և վաճառքի ծախսումներ), սակայն ոչ ավելի, քան այն գումարը, որը կորոշվեր, եթե նախորդ տարիներին ակտիվի (կամ ակտիվների խմբի) գծով ոչ մի արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ: Արժեզրկումից կորուստի հակադարձումը ճանաչվում է անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

3.13 Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումները ներառում են աշխատավարձերը, կարճաժամկետ փոխհատուցելի բացակայությունները (ինչպիսիք են, օրինակ, վճարովի տարեկան արձակուրդները և հիվանդության հետ կապված վճարովի արձակուրդները) և պարգևավճարները:

Երբ աշխատակիցը հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությանը մատուցել է ծառայություն, աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չգեղչված գումարը, որը ակնկալվում է վճարել այդ ծառայության դիմաց, ճանաչվում է՝

ա) որպես պարտավորություն՝ արդեն վճարված գումարները հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չգեղչված գումարը, Ընկերությունը այդ տարբերությունը ճանաչում է որպես ակտիվ՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի, և

բ) որպես ծախս, եթե այն չի ներառվում մեկ ուրիշ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի մեջ:

3.14 Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ և ընդհատված գործառնություններ

Ընկերությունում ոչ ընթացիկ ակտիվը (կամ օտարման խումբը) դասակարգվում է որպես վաճառքի համար պահվող, եթե դրա հաշվեկշռային արժեքը փոխհատուցվելու է հիմնականում վաճառքի գործարքի, այլ ոչ թե շարունակական օգտագործման միջոցով, ակտիվը ներկա վիճակում պատրաստ (մատչելի) է անմիջապես վաճառվելու, և դրա վաճառքը շատ հավանական է հաշվետու ամսաթվից հետո մեկ տարվա ընթացքում:

Ընկերությունը որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգված ոչ ընթացիկ ակտիվը (կամ օտարման խումբը) չափում է դրանց հաշվեկշռային արժեքից և «իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսումներ»-ից նվազագույնով: Ընկերությունը ճանաչում է արժեզրկումից կորուստ՝ ակտիվի արժեքի ցանկացած սկզբնական կամ հետագա, մինչև «իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսումներ» նվազեցման գծով:

3.15 Հասույթ

3.15.1 Ապրանքների վաճառք

Ապրանքների վաճառքից հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով, հաշվի առնելով վերադարձումները և արտոնությունները, առևտրային և ծավալային զեղչերը: Արտադրանքի և այլ ակտիվների իրացումից հասույթը ճանաչվում է, երբ գնորդին են փոխանցվում սեփականության հետ կապված էական ռիսկերը և փոխհատուցումները, հատուցումը հավանական է, գործարքի հետ կապված ծախսերը և ապրանքների հնարավոր վերադարձումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել, չկա ապրանքների շարունակական կառավարում և հասույթի գումարը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

3.15.2 Ծառայություններ

Ծառայությունների մատուցումից հասույթը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հաշվետու ամսաթվին գործարքի ավարտվածության աստիճանի համամասնությամբ:

Էլեկտրաէներգիայի հաղորդման ծառայությունների իրացումից հասույթը ճանաչվում է ծառայությունների մատուցմանը զուգընթաց՝ յուրաքանչյուր ամսվա կտրվածքով: Այլ ծառայությունների ավարտման աստիճանը գնահատվում է հաշվի առնելով կատարված աշխատանքների ուսումնասիրությունը:

3.16 Պետական շնորհներ

Պետական շնորհները չեն ճանաչվում Ընկերության կողմից, քանի դեռ առկա չէ հիմնավորված երաշխիք, որ Ընկերությունը կատարելու է դրան կից պայմանները և շնորհները ստացվելու են: Պետական շնորհները Ընկերությունում ճանաչվում են որպես եկամուտ սխտեմատիկ և ռացիոնալ հիմունքով այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում նրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսումները, որոնց համար ստացվել են:

3.16.1 Ակտիվներին վերաբերող պետական շնորհներ

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները, ներառյալ ոչ դրամային շնորհները իրենց իրական արժեքով, հաշվեկշռում ներկայացված են որպես հետաձգված եկամուտներ: Ընկերության կողմից օգտագործվող ներկայացման մեթոդով շնորհը արտացոլվում է որպես հետաձգված եկամուտ, որը ճանաչվում է որպես եկամուտ՝ սխտեմատիկ և ռացիոնալ հիմունքով, ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

3.16.2 Եկամուտներին վերաբերող պետական շնորհներ

Եկամուտներին վերաբերող շնորհները ներկայացվում են որպես այլ եկամուտներ:

3.17 Ծախսահարկ

Ծախույթի կամ վնասի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս և ներառվում են տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթի կամ վնասի մեջ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հարկերն առաջանում են այնպիսի գործարքից կամ իրադարձությունից, որը նույն կամ մեկ այլ ժամանակաշրջանում անմիջականորեն ճանաչվում է սեփական կապիտալում: Նման դեպքերում ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ուղղակիորեն ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

3.17.1 Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը տվյալ ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա շահութահարկի գումարն է: Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները չափվում են այն գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

3.17.2 Հետաձգված հարկեր

Ընկերության հետաձգված հարկերը (հետաձգված հարկային պարտավորությունները և հետաձգված հարկային ակտիվները) պայմանավորված են ժամանակավոր տարբերությունների (հարկվող և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ) և չօգտագործված հարկային վնասը հաջորդ ժամանակաշրջաններ տեղափոխելու հետ:

Ժամանակավոր տարբերությունների հետ կապված հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են՝ օգտագործելով հաշվեկշռային պարտավորության մեթոդը՝ հիմնվելով ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակով օգտագործվող գումարների (հարկային բազայի) ժամանակավոր տարբերությունների վրա:

Հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով ճանաչվում է հետաձգված հարկային պարտավորություն՝ բացառությամբ նրանց, որոնք առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումից՝ այնպիսի գործարքի ներքո, որն այդ գործարքի պահին չի ազդում ինչպես հաշվապահական, այնպես էլ հարկվող շահույթի (վնասի) վրա:

Նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով ճանաչվում է հետաձգված հարկային ակտիվ այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացումը, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը, բացառությամբ այն հետաձգված հարկային ակտիվների, որոնք առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքի ներքո, որն այդ գործարքի պահին չի ազդում ինչպես հաշվապահական, այնպես էլ հարկվող շահույթի (վնասի) վրա:

Հետագա ժամանակաշրջաններ տեղափոխվող չօգտագործված հարկային վնասների գծով ճանաչվում է հետաձգված հարկային ակտիվ այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացումը, որի դիմաց կարող են օգտագործվել այդ չօգտագործված հարկային վնասները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմնվելով հարկերի այն դրույքների վրա, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

3.18 Գործառնական վարձակալություն

Ընկերությունը, որպես վարձատու, իր գործառնական վարձակալության առարկա հանդիսացող ակտիվները ներկայացնում է հաշվապահական հաշվեկշռում, այդ ակտիվների բնույթին համապատասխան:

Գործառնական վարձակալության գծով եկամուտները ճանաչվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդը վարձակալության ժամկետի ընթացքում: Գործառնական վարձակալության գծով ծախսերը, ներառյալ մաշվածությունը, ճանաչվում են որպես ծախս:

3.19 Ֆինանսական ծախսեր և եկամուտեր

Ֆինանսական եկամուտը ներառում է ընթացիկ հաշվիվների վրա հաշվեգրված տոկոսային եկամուտները:

Ֆինանսական ծախսերը ներառում են փոխառությունների գծով վճարվելիք տոկոսները: Փոխառության ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը, կազմում են այդ ակտիվի ինքնարժեքի (սկզբնական արժեքի) մաս: Որակավորվող ակտիվն այն ակտիվն է, որի համար անհրաժեշտ է զգալի ժամանակահատված, որպեսզի այն պատրաստ լինի ըստ նշանակության օգտագործման (կամ վաճառքի) համար: Այլ փոխառության

ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք կատարվում (առաջանում) են:

3.20 Փոփոխություններ հաշվապահական գնահատումներում, էական սխալներ և փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ

3.20.1 Փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ

Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը փոփոխվում է, երբ պահանջվում է ՖՀՄՍ-ներով, կամ եթե այդ փոփոխությունը նպաստում է տնտեսական գործունեության դեպքերի և գործառնությունների առավել ճշգրիտ ներկայացմանը Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններում:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ չեն համարվում.

ա) հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընդունումը տնտեսական գործունեության այնպիսի դեպքերի և գործարքների համար, որոնք իրենց բովանդակությամբ տարբերվում են նախորդ տնտեսական գործունեության դեպքերից և գործարքներից,

բ) նոր հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընդունումը՝ տնտեսական գործունեության դեպքերի և գործարքների համար, որոնք առաջ տեղի չեն ունեցել կամ հանդիսացել են ոչ էական:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը, որը կատարվում է նոր հաշվապահական հաշվառման ստանդարտի ընդունման հետ կապված, կիրառվում է ըստ անցումային դրույթների, եթե այդպիսիք կան տվյալ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտում: Անցումային դրույթների բացակայության դեպքում՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը կիրառվում է հետընթաց, քանի դեռ դա իրագործելի է: Յուրաքանչյուր առաջացող ճշգրտում հաշվետու ժամանակաշրջանի հաշվետվությունում ներկայացվում է որպես չբաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդի ճշգրտում: Համեմատելի տեղեկատվությունը վերաներկայացվում է, քանի դեռ դա իրագործելի է:

Հաշվետու տարում հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել, որոնք կարող էին ազդեցություն գործել սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3.20.2 Փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխությունները դրանք ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի կամ ակտիվի պարբերաբար սպառվող մեծության ճշգրտումն է, որն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ընթացիկ վիճակի և դրանց հետ կապված ակնկալվող ապագա օգուտների և պարտականությունների գնահատումից: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխություններն առաջանում են նոր տեղեկատվության ստացման կամ նոր հանգամանքների առաջացման հետևանքով և, հետևաբար, չեն համարվում սխալների ուղղում:

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխության հետևանքը ներառվում է զուտ շահույթի կամ վնասի որոշման մեջ.

ա) փոփոխման ժամանակաշրջանում՝ եթե փոփոխությունն ազդում է միայն հաշվետու ժամանակաշրջանի վրա, կամ

բ) փոփոխման ժամանակաշրջանում և հետագա ժամանակաշրջաններում, եթե փոփոխությունն ազդում է երկուսի վրա էլ:

Այն դեպքերում, երբ դժվար է տարբերակել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունից, այն դիտվում է որպես հաշվառման գնահատման փոփոխություն:

Հաշվետու տարում հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել, որոնք կարող էին ազդեցություն գործել ընթացիկ կամ հաջորդող ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3.20.3 Նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալներ

Նախորդող ժամանակաշրջանի սխալները դրանք մեկ կամ մեկից ավելի նախորդող ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվություններում կատարած բացթողումներն ու խեղաթյուրումներն են, որոնք առաջանում են այն արժանահավատ տեղեկատվությունը չօգտագործելու կամ ոչ ճիշտ օգտագործելու արդյունքում, որը՝

ա) առկա էր, երբ այդ ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունները վավերացվել էին հրապարակման համար.

բ) խելամտորեն ակնկալվում է, որ կարող էր ստացվել և հաշվի առնվել այդ ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս և ներկայացնելիս:

Նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալները ուղղվում են հետընթաց՝ դրանց հայտնաբերումից հետո.

ա) վերահաշվարկելով ներկայացված այն նախորդող ժամանակաշրջանի (ժամանակաշրջանների) համեմատելի գումարները, որոնցում տեղի է ունեցել սխալը, կամ

բ) եթե սխալը տեղի է ունեցել նախքան ներկայացված ամենավաղ նախորդող ժամանակաշրջանը, ապա ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի սկզբնական մնացորդները վերահաշվարկելով ներկայացված նախորդող ամենավաղ ժամանակաշրջանի համար:

3.21 Համեմատական տեղեկատվության վերաներկայացում

Հաշվետու տարում կատարվել են 31.12.2013թ. ավարտվող ժամանակաշրջանին վերաբերող որոշ ճշգրտումներ՝ նրանք կիրառելով հետընթաց.

ա) Գյումրի-2 ենթակայանի վերակառուցման ծրագրում ենթակայանի 220կՎ հատվածի և 10կՎ բջիջների մի մասի և որոշ այլ աշխատանքներ ավարտվել և շահագործման են հանձնվել 2013թ. հունիսից, սակայն 2013թ. հաշվետվություններում համապատասխան մաշվածություն չի հաշվարկվել:

Ճշգրտման արդյունքում, հիմնական միջոցների մաշվածության աճել է 123,907 դրամով, իսկ շահութահարկի գծով նվազեցվող մաշվածությունը՝ 872,385 դրամով (հաշվի առնելով Գյումրի տարածաշրջանում հարկային արտոնությունը: Համապատասխանաբար, փոխվել է նաև հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքների ժամանակավոր տարբերություններից առաջացող հետաձգված հարկային ակտիվների արժեքը:

բ) Գյումրի-2 ենթակայանի վերակառուցման գծով անավարտ հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքում ամբողջությամբ կապիտալացվել է այդ նպատակով ստացված վարկի գծով վճարը և համապատասխան ոչ-ռեզիդենտին վճարված եկամուտներից կրած շահութահարկի պարտավորությունը՝ ընդամենը 628,279 հազար դրամի չափով: Համապատասխանաբար՝ չի հաշվարկվել տվյալ ժամանակաշրջանի վարկի տոկոսային կապիտալացվող ծախսը՝ 104,713 հազար դրամի չափով:

Ճշգրտման արդյունքում, 523,566 հազար դրամի չափով նվազել է հիմնական միջոցների արժեքը և համապատասխան ակտիվներին վերաբերող շնորհը:

գ) Իրան-Հայաստան 3-րդ էլեկտրահաղորդման գծի կառուցման ծրագրի շրջանակներում Ընկերությունը վճարել է այդ նպատակով ստացվելիք վարկերի գծով վճար՝ այն դասակարգելով որպես առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր: Վճարի գծով 2012թ.-ին հաշվարկվել է ֆինանսական ծախս 217,637 հազար դրամ գումարի չափով, իսկ 2013թ.-ին՝ 226,491 հազար դրամի չափով: Նշված վարկերը 31.12.2014թ. դրությամբ դեռ չեն ստացվել:

Ճշգրտման արդյունքում նշված ֆինանսական ծախսը ապաճանաչվել է, համապատասխանաբար ճշգրտվել է 2013թ. շահութահարկի հաշվարկը, որով 31.12.2013թ. դրությամբ հետաձգված հարկային ակտիվը նվազել է 45,730 հազար դրամով:

Նշված ուղղումները ունեցել են հետևյալ ազդեցությունը նախորդ տարիների համեմատական ցուցանիշների վրա.

ա/ Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

01.01.2013թ.-ի դրությամբ

Հոդված	Նախկինում ներկայաց- ված	Ճշգրտում գումարած/ (հանած)	Վերաներ- կայացված
	31.12.2012	գ	01.01.2013
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	2,305,972	217,637	2,523,609
Կուտակված շահույթ	13,852,021	217,637	14,069,658

բ/ Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

31.12.2013թ.-ի դրությամբ

Հոդված	Նախկինում ներկայաց- ված	Ճշգրտում, գումարած/(հանած)				Վերաներ- կայացված
		նախորդ տարիների	ա	բ	գ	
Հիմնական միջոցներ	47,493,144	-	(123,907)	(523,566)	-	46,845,671
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	2,094,214	-	24,781	-	(45,730)	2,073,265
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	2,244,174	217,637	-	-	226,491	2,688,302
Ակտիվներին վերաբերվող շնորհներ	5,281,103	-	-	(523,566)	-	4,757,537
Կուտակված շահույթ	9,558,765	217,637	(99,126)	-	180,761	9,858,037

զ/ Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

31.12.2013թ.-ին ավարտվող տարվա վերաբերյալ

Հոդված	Նախկինում ներկայացված	Ճշգրտում գումարած/(հանած)		Վերաներկայացված
	31.12.2013թ. ավարտվող տարի	ա	գ	31.12.2013թ. ավարտվող տարի
Վաճառքի ինքնարժեք	(3,167,614)	(123,907)		(3,291,521)
Ֆինանսական ծախսեր	(537,343)		226,491	(310,852)
Շահութահարկի գծով (ծախս)/փոխհատուցում	66,772	24,781	(45,730)	45,823
Տարվա զուտ վնաս	(4,293,256)	(99,126)	180,761	(4,211,621)

4. Հասույթ

	<i>հազար դրամ</i>	
	<u>2014թ.</u>	<u>2013թ.</u>
Էլեկտրաէներգիայի տեղափոխման ծառայությունների մատուցումից.		
ՀՀ Ներքին տարածքում	6,818,021	3,959,380
Հայաստանից դեպի Իրան	1,273,678	755,076
Հայաստանից դեպի Վրաստան	53,521	-
Վրաստանից դեպի Իրան	<u>152,217</u>	<u>24,304</u>
	8,297,437	4,738,760
Արտադրված էլեկտրաէներգիայի վաճառքից	136,993	79,837
Էլեկտրաէներգիայի վաճառքից	44,183	-
Այլ	-	<u>215</u>
	<u>8,478,613</u>	<u>4,818,812</u>

Ընկերության ծառայությունների իրացման սակագները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության Հանրային Ծառայությունների Կարգավորման Հանձնաժողովի կողմից:

ա) Էլեկտրաէներգետիկական համակարգին էլեկտրական էներգիայի տեղափոխման ծառայությունների մատուցման սակագինը (առանց ԱԱՀ).

<u>Կիրառման ամսաթիվը</u>	<u>դրամ/կՎտժ</u>
01.01.2008	0.8750
01.07.2008	0.3280
01.04.2009	0.8910
01.10.2009	0.3600

01.04.2010	0.7100
01.04.2011	0.8270
01.04.2012	0.3322
07.07.2013	1.0657
01.08.2014	1.3644

բ) «Լոռի-1» հողմային էլեկտրակայանից առաքվող էլեկտրատներգիայի սակագինը (առանց ԱԱՀ).

<u>Կիրառման ամսաթիվը</u>	<u>դրամ/կՎտժ</u>
01.01.2008	31.447
01.01.2009	31.387
01.01.2010	32.816
01.01.2011	33.756
01.01.2012	35.339
01.01.2013	34.957
01.01.2014	37.0072

5. Վաճառքի ինքնարժեք

	<i>հազար դրամ</i>	
	<u>2014թ.</u>	<u>2013թ.</u>
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	2,182,175	2,078,651
Աշխատանքի վարձատրության գծով	1,188,091	1,067,005
Նյութեր	98,070	92,914
Էլեկտրատներգիայի արժեք	37,507	-
Այլ ծախսեր	71,155	52,951
	<u>3,576,998</u>	<u>3,291,521</u>

6. Վարչական ծախսեր

	<i>հազար դրամ</i>	
	<u>2014թ.</u>	<u>2013թ.</u>
Աշխատանքի վարձատրության գծով	754,771	644,509
Չփոխհատուցվող հարկեր	36,133	60,857
Սպասարկման և պահպանման ծախսեր	51,783	51,493
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	38,280	33,793
Կոմունալ ծախսեր	38,335	32,105
Այլ ծախսեր	101,424	58,887
	<u>1,020,726</u>	<u>881,644</u>

7. Այլ եկամուտ

	<i>հազար դրամ</i>	
	<u>2014թ.</u>	<u>2013թ.</u>
Գործառնական վարձակալությունից	51,557	52,036
Պաշարների իրացումից	244,183	19,908
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	4,371	5,272
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներից	8,989	-
Փաստացի և էֆեկտիվ տոկոսի տարբերություններ	199,839	-
Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի տույժերի վերահաշվարկից հարկային արտոնություն	227,738	-
Դուրս գրված կրեդիտորական պարտքերից	-	59,127
Տույժերերի հաշվեգրումից	188,988	3,055
Այլ եկամուտներ	13,402	527
	<u>939,067</u>	<u>139,925</u>

8. Այլ ծախսեր

	<i>հազար դրամ</i>	
	<u>2014թ.</u>	<u>2013թ.</u>
Տույժեր, տուգանքներ	15,756	83,069
ՀՄ մաշվածություն	510,558	482,017
Վարձակալական ծախսեր	29,444	46,701
Օտարված պաշարների ինքնարժեք	53,129	15,336
Գույքի գնահատման, գույքագրման և հաշվառման ծախսեր	45,680	-
Վերապատրաստումներ	63,977	-
Դեբիտորական պարտքերի դուրսգրում	1,560	-
Այլ ծախսեր	56,496	53,285
	<u>776,600</u>	<u>680,408</u>

9. Ֆինանսական ծախսեր

	<i>հազար դրամ</i>	
	2014թ.	2013թ.
Տոկոսային ծախսեր	592,314	310,852
	<u>592,314</u>	<u>310,852</u>

10. Ֆինանսական եկամուտ

	<i>հազար դրամ</i>	
	2014թ.	2013թ.
Փոխառություններից (ծնթ. 18.1)	59,413	10,109
Այլ փոխհատուցում	68,657	-
Ցպահանջ հաշիվներից	5,415	5,970
	<u>133,485</u>	<u>16,079</u>

11. Այլ օգուտ/ (կորուստ)

	<i>հազար դրամ</i>	
	2014թ.	2013թ.
<i>Արտարժույթի փոխարժեքի տարբերությունից</i>		
<i>վարկերի գծով</i>	<i>(2,046,660)</i>	<i>(595,500)</i>
<i>ակտիվների վերաբերող շնորհների գծով</i>	<i>(355,397)</i>	<i>(166,847)</i>
<i>եկամուտներին վերաբերող շնորհների գծով</i>	<i>(44,013)</i>	<i>-</i>
<i>դրամական միջոցների գծով</i>	<i>145,356</i>	<i>(22)</i>
<i>այլ հոդվածների գծով</i>	<i>(339,607)</i>	<i>(58,771)</i>
	<u>(2,640,321)</u>	<u>(821,140)</u>
Հիմնական միջոցների օտարումից (ծնթ. 13.բ)	15,332	6,898
Հիմնական միջոցների լուծարումից (ծնթ. 13.բ)	(10,629)	(2800)
Անհատույց տրված ակտիվներից	(12,818)	(13,606)
Հիմնական միջոցների արժեզրկումից	-	(2,781,364)
Վաճառքի համար պահվող ակտիվների լուծարումից	(226,572)	-
Վաճառքի համար պահվող ակտիվների արժեզրկումից	-	(438,625)
Այլ	(5,979)	(17,198)
	<u>(2,880,987)</u>	<u>(4,067,835)</u>

9. Ֆինանսական ծախսեր

	<i>հազար դրամ</i>	
	<u>2014թ.</u>	<u>2013թ.</u>
Տոկոսային ծախսեր	592,314	310,852
	<u>592,314</u>	<u>310,852</u>

10. Ֆինանսական եկամուտ

	<i>հազար դրամ</i>	
	<u>2014թ.</u>	<u>2013թ.</u>
Փոխառություններից (ծնթ. 18.1)	59,413	10,109
Այլ փոխհատուցում	68,657	-
Ցպահանջ հաշիվներից	5,415	5,970
	<u>133,485</u>	<u>16,079</u>

11. Այլ օգուտ/ (կորուստ)

	<i>հազար դրամ</i>	
	<u>2014թ.</u>	<u>2013թ.</u>
<i>Արտարժույթի փոխարժեքի տարբերությունից</i>		
<i>վարկերի գծով</i>	<i>(2,046,660)</i>	<i>(595,500)</i>
<i>ակտիվների վերաբերող շնորհների գծով</i>	<i>(355,397)</i>	<i>(166,847)</i>
<i>եկամուտներին վերաբերող շնորհների գծով</i>	<i>(44,013)</i>	<i>-</i>
<i>դրամական միջոցների գծով</i>	<i>145,356</i>	<i>(22)</i>
<i>այլ հոդվածների գծով</i>	<i>(339,607)</i>	<i>(58,771)</i>
	<u>(2,640,321)</u>	<u>(821,140)</u>
Հիմնական միջոցների օտարումից (ծնթ. 13.բ)	15,332	6,898
Հիմնական միջոցների լուծարումից (ծնթ. 13.բ)	(10,629)	(2800)
Անհատույց տրված ակտիվներից	(12,818)	(13,606)
Հիմնական միջոցների արժեզրկումից	-	(2,781,364)
Վաճառքի համար պահվող ակտիվների լուծարումից	(226,572)	-
Վաճառքի համար պահվող ակտիվների արժեզրկումից	-	(438,625)
Այլ	(5,979)	(17,198)
	<u>(2,880,987)</u>	<u>(4,067,835)</u>

12. Շահութահարկ

Ընկերության գործունեության արդյունքում առաջացած հարկվող շահույթի նկատմամբ «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված է 20 տոկոս շահութահարկի դրույքաչափ (2013թ. – 20%):

Համաձայն նշված օրենքի Ընկերությունը պարտավոր է կատարել շահութահարկի նվազագույն կանխավճարներ՝ նախորդ տարվա շահութահարկի փաստացի գումարի 75%-ի չափով: Բացի այդ, համաձայն նույն օրենքի, Ընկերությունը տվյալ և նախորդ տարիներին կատարել է շահութահարկի նվազագույն կանխավճարներ, որոնք ենթակա են հետագա տարիներին առաջացող շահութահարկից նվազեցման: Շահութահարկի նվազագույն կանխավճարների 01.01.2014թ.-ից սկսած պահանջը չի գործում:

12.1. Շահութահարկի գծով փոխհատուցում (ծախս)

	<i>հազար դրամ</i>	
	2014թ.	2013թ.
Ընթացիկ հարկի գծով (ծնթ. 12.3)	(31,435)	14,155
Հետաձգված հարկի գծով (ծնթ. 12.2.բ)	(685,598)	31,668
Շահութահարկի գծով փոխհատուցում (ծախս)	(717,033)	45,823

12.2. Հետաձգված հարկային ակտիվներ

	<i>հազար դրամ</i>	
	2014թ.	2013թ.
<i>Չօգտագործված հարկային վնասի գծով (ա)</i>		
Տարեսկզբի մնացորդ	142,902	-
Տարվա հարկային վնաս/(հաշվանցում)	(142,902)	142,902
Տարեվերջի մնացորդ	-	142,902
<i>Նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով (բ)</i>		
Տարեսկզբի մնացորդ	1,930,363	2,013,287
Տարվա փոխհատուցում/(ծախս)	(542,696)	(82,924)
Տարեվերջի մնացորդ	1,387,667	1,930,363
Ընդամենը տարվերջի մնացորդ	1,387,667	2,073,265

(ա) Չօգտագործված հարկային վնաս

Համաձայն «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի՝ Ընկերության գործունեությունից շահութահարկի գծով վնասը փոխանցվում է վնասի ստացման տարվան հաջորդող 5 տարիներ:

(բ) Ժամանակավոր տարբերությունների շարժը տարվա ընթացքում

			<i>հազար դրամ</i>
2014թ.	Սկզբնական մնացորդ	Ճանաչված շահություն/ վնասում	Վերջնական մնացորդ
Հիմնական միջոցներ	71,306	(534,981)	(463,675)
Կրեդիտորական պարտքեր (ա)	1,857,262	(5,920)	1,851,342
Դեբիտորական պարտքեր	1,795	(1,795)	0
	<u>1,930,363</u>	<u>(542,696)</u>	<u>1,387,667</u>

(ա) Կրեդիտորական պարտքերի գծով նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկային ակտիվի նվազումը՝ 5,920 հազար դրամ, առաջացել է չօգտագործված արձակուրդային օրերի հատուցման գծով պարտավորություններից նվազումից (ծնթ. 22):

			<i>հազար դրամ</i>
2013թ.	Սկզբնական մնացորդ	Ճանաչված շահություն/ վնասում	Վերջնական մնացորդ
Հիմնական միջոցներ	163,068	(91,762)	71,306
Կրեդիտորական պարտքեր (ա)	1,862,579	(5,317)	1,857,262
Դեբիտորական պարտքեր	1,795	-	1,795
	<u>2,027,442</u>	<u>(97,079)</u>	<u>1,930,363</u>

12.3. Ընթացիկ հարկ

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում

	2014թ.		2013թ.	
	հազար դրամ	%	հազար դրամ	%
Վնաս մինչև հարկումը ըստ ՖՀՄՍ-ների	703,540		(4,257,444)	
Շահութահարկի հաշվարկ սահմանված հարկային դրույքով	140,708	20.0	(851,489)	20.0
Արտարժութային վնասների հարկային հետևանք (ծնթ. 11)	528,064	75.1	164,228	(3.9)
Նախորդ տարվա հարկային վնասի օգտագործում	(142,902)	(20.3)	-	-
Հիմնական միջոցների մաշվածության հարկային և հաշվապահական ծախսերի տարբերություն	(490,628)	(69.7)	-	-
Հարկային տուգանքներ ու տույժերի վերահաշվարկումից	(45,548)	(6.5)	16,614	(0.4)
Չհարկվող շնորհներից	(42,191)	(6.0)	699,357	(16.4)
Չնվազեցվող տոկոսային ծախսերի հարկային հետևանքը	52,996	7.5	-	-
Այլ չնվազեցվող ծախսերի/(չհարկվող եկամուտների) հարկային հետևանքը	30,936	4.4	(14,555)	0.3
Շահութահարկի գծով ընթացիկ ծախսը/ (փոխհատուցումը) և ընթացիկ հարկի արդյունավետ դրույքը	31,435	4.5	14,155	(0.3)

12.4 Ընթացիկ շահութահարկի գծով կանխավճար

	հազար դրամ	
	2014թ.	2013թ.
Մնացորդը տարեսկզբին	397,383	100,426
Շահութահարկի գծով ընթացիկ հարկ (ծնթ. 12.3)	(31,435)	-
Շահութահարկի գծով հաշվարկված տուգանքներ/տույժեր (ծնթ. 8)	-	(32,665)
Կուտակված հարկային վնասի հաշվանցում (ծնթ. 12.2)	-	-
Վճարում	-	329,622
Մնացորդը տարեվերջին	365,948	397,383
<i>Այդ քվում նվազագույն շահութահարկի գծով</i>	<i>61,013</i>	<i>92,447</i>

13. Հիմնական միջոցներ

հազար դրամ

	Շենքեր	Կառուցվածքներ	Փոխանցող համակարգեր	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրական գույք, տնտեսական գույք, գործիքներ	Բազմաթիվ սնկարկներ	Լյուքս հիմնական միջոցներ	Անավարտ հիմնական միջոցներ	Հոդամասեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք											
Առ 01.01.2013թ.	3,154,629	2,940,854	67,038,162	62,740,824	1,280,267	502,769	532	1,514,103	6,452,229	80,306	145,704,675
	457,676	61,481	47,499	3,512,126	15,950	57,754	-	121,355	(1,927,897)	10,277	2,356,221
Ավելացումներ	-	-	-	2,648	15,950	127	-	7,995	1,966,415	9,768	2,002,903
	63,730	32,480	17,499	51,303	-	-	-	-	188,306	-	353,318
	393,946	29,001	30,000	3,458,175	-	57,627	-	113,360	(4,082,618)	509	-
Նվազեցումներ	(16,185)	(2,340)	(11,287)	(54,426)	(36,223)	(16,621)	-	(200)	-	-	(137,282)
	-	-	-	(51,405)	-	(16,593)	-	-	-	-	(67,998)
	(16,185)	(2,340)	(11,287)	(3,021)	(36,223)	(28)	-	(200)	-	-	(69,284)
Վերադասակարգում	(3,405)	(6,277)	(238,777)	(9,653,110)	(360)	(18,193)	-	(53,339)	-	-	(9,973,461)
	(3,405)	(6,277)	(238,777)	(9,653,110)	(360)	(18,193)	-	(53,339)	-	-	(9,973,461)
Առ 31.12. 2013թ.	3,592,715	2,993,718	66,835,597	56,545,414	1,259,634	525,709	532	1,581,919	4,524,332	90,583	137,950,153
	81,098	661,761	30,989	2,281,326	18,250	46,207	-	6,797	1,988,805	55,490	5,170,723
Ավելացումներ	-	-	-	12,589	18,250	46,207	-	6,471	4,874,746	55,484	5,013,747
	42,081	10,734	30,989	72,846	-	-	-	326	-	-	156,976
Նվազեցումներ	39,017	651,027	-	2,195,891	-	-	-	-	(2,885,941)	6	-
	(9,918)	(41,695)	-	(661,934)	(340,618)	-	-	(104,280)	-	-	(1,158,445)
	-	-	-	(201,908)	(340,618)	-	-	-	-	-	(542,526)
	(9,918)	(41,695)	-	(460,026)	-	-	-	(104,280)	-	-	(615,919)
Վերադասակարգում	-	-	-	(384,143)	-	-	-	-	(75,492)	-	(459,635)
	-	-	-	(384,143)	-	-	-	-	(75,492)	-	(459,635)
Առ 31.12. 2014թ.	3,663,895	3,613,784	66,866,586	57,780,663	937,266	571,916	532	1,484,436	6,437,645	146,073	141,502,796

	Ընդերքեր	Կառուցվածքներ	Փոխանցող համակարգեր	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտարդյունաբերական գործիքներ	Բազմաշախտակարար տնօրինիչներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Անավարտ հիմնական միջոցներ	Հողամասեր	Ընդամենը
Կուտակված մաշվածություն											
Առ 01.01.2013թ.	2,600,937	2,128,189	45,337,821	41,683,572	1,115,673	431,020	37	795,246	-	-	94,092,495
Ավելացումներ	44,954	18,246	903,433	1,479,196	16,591	38,982	-	93,059	-	-	2,594,461
Նվազեցումներ	(15,235)	(2,340)	(11,124)	(52,739)	(36,223)	(16,621)	-	(200)	-	-	(134,482)
Վերադասակարգում ընթացիկ ակտիվի	(3,309)	(6,277)	-	(8,428,774)	(360)	(18,013)	-	(53,074)	-	-	(8,509,807)
Առ 31.12. 2013թ.	2,627,347	2,137,818	46,230,130	34,681,255	1,095,681	435,368	37	835,031	-	-	88,042,667
Ավելացումներ	66,926	52,604	902,902	1,627,784	17,791	45,665	-	17,342	-	-	2,731,014
Նվազեցումներ	(9,918)	(35,620)	-	(457,459)	(340,618)	-	-	(104,276)	-	-	(947,891)
Վերադասակարգում պաշարի	-	-	-	(357,763)	-	-	-	-	-	-	(357,763)
Առ 31.12. 2014թ.	2,684,355	2,154,802	47,133,032	35,493,817	772,854	481,033	37	748,097	-	-	89,468,027
Կուտակված արժեզրկում											
Առ 31.12.2012թ.	-	-	-	827311	-	-	-	-	-	-	827,311
Վերադասակարգում պաշարի	-	-	-	(546,860)	-	-	-	-	-	-	(546,860)
Արժեզրկման ավելացում	100	7,155	78,516	2,664,933	2,031	13,852	-	14,777	-	-	2,781,364
Առ 31.12. 2013թ.	100	7155	78516	2,945,384	2031	13852	-	14777	-	-	3,061,815
Վերադասակարգում պաշարի	-	-	-	(2,907)	-	-	-	-	-	-	(2,907)
Դուրս գրում	-	-	-	(191,930)	-	-	-	-	-	-	(191,930)
Առ 31.12. 2014թ.	100	7,155	78,516	2,750,547	2,031	13,852	-	14,777	-	-	2,866,978
Ընթացիկ արժեք											
Առ 01.01.2013թ.	553,692	812,665	21,700,341	20,229,941	164,594	71,749	495	718,857	6,452,229	80,306	50,784,869
Առ 31.12.2013թ.	965,268	848,745	20,526,951	18,918,775	161,922	76,489	495	732,111	4,524,332	90,583	46,845,671
Առ 31.12.2014թ.	979,440	1,451,827	19,655,038	19,536,299	162,381	77,031	495	721,562	6,437,645	146,073	49,167,791

(ա) Հաշվետու տարում հիմնական միջոցների ավելացումները բաղկացած են.

<i>հազար դրամ</i>	
Կառուցվող հիմնական միջոցներ (գ)	4,874,746
Կապիտալացված ծախսումներ	156,976
Այլ հիմնական միջոցների ձեռք բրում	83,517
Հողամասեր	55,484
Ընդամենը	5,170,723

(բ) Հաշվետու տարում հիմնական միջոցների նվազեցումները.

<i>հազար դրամ</i>					
	Սկզբնական արժեք	Կոտակված մաշվածություն և արժեզրկում	Ընթացիկ արժեք	Լուծարումից մուտքեր/Օտարման արժեք	Օտարումից/լուծարումից օգուտ/ (ստույգ)
Լուծարված հիմնական միջոցներ	615,919	605,290	10,629		(10,629)
Վերադասակարգում պաշարի	459,635	360,675	98,960	-	-
Օտարված հիմնական միջոցներ	541,856	533,860	7,996	23,328	15,332
Անհատույց տրված հիմն. միջոց.	670	665	5		(5)
	1,618,080	1,500,490	117,590	23,328	4,697

գ) Հաշվետու տարում կառուցվող հիմնական միջոցների շարժը հետևյալն է.

	Մնացորդ 01.01.2014թ.	Ավելացում	Նվազեցում	Մնացորդ 31.12.2014թ.
39մլն. ծարկային միջոցներով կառուցվող օդային գծեր	733,009	4,706,307	-	5,439,316
Իրան-Հայաստան 3-րդ օդային գծի կառուցում	904,423	53,297	(6)	957,714
Գյումրի-2 ենթակայանի վերակառուցում	2,884,290	77,137	(2,961,427)	-
Նորավան ենթակայան	2,610	-	-	2,610
Լավար-Նոյեմբերյան 110 կՎ ՕԳ-ի վերակառուցում	-	37,970	-	37,970
Ճյուղ Բջնի 110 կՎ օդային գիծ	-	35	-	35
Ընդամենը	4,524,332	4,874,746	(2,961,433)	6,437,645

14. Ոչ նյութական ակտիվներ

	<i>հազար դրամ</i>		
	ՀՀ էլեկտրաէներգետիկական համակարգի հեռանկարային զարգացման սխեմաներ	Հաշվապահական և այլ համակարգչային ծրագրեր	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>			
Առ 1 հունվարի 2013թ.	19,500	21,838	41,338
Չեղբերումներ	-	-	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2013թ.	19,500	21,838	41,338
Չեղբերումներ	3,800	990	4,790
Առ 31 դեկտեմբերի 2014թ.	23,300	22,828	46,128
<i>Կուտակված ամորտիզացիա</i>			
Առ 1 հունվարի 2013թ.	7,790	9,912	17,702
Տարվա ամորտիզացիա	1,945	1,358	3,303
Առ 31 դեկտեմբերի 2013թ.	9,735	11,270	21,005
Տարվա ամորտիզացիա	1,963	1,369	3,332
Առ 31 դեկտեմբերի 2014թ.	11,698	12,639	24,337
<i>Ընթացիկ արժեք</i>			
Առ 1 հունվարի 2013թ.	11,710	11,926	23,636
Առ 31 դեկտեմբերի 2013թ.	9,765	10,568	20,333
Առ 31 դեկտեմբերի 2014թ.	11,602	10,189	21,791

15. Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ

	<i>հազար դրամ</i>	
	31.12.2014թ.	31.12.2013թ.
Կանխավճարներ ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռքբերման համար	1,312,508	2,172,513
Այլ	200	200
	<u>1,312,708</u>	<u>2,172,713</u>

16. Պաշարներ

	<i>հազար դրամ</i>	
	31.12.2014թ.	31.12.2013թ.
Պահեստամասեր	406,475	302,502
Հումք և նյութեր	605,114	653,386
Համալրող շինվածքներ	366,888	367,517
Շինանյութեր	649,779	639,240
Այլ	57,036	55,322
	<u>2,085,292</u>	<u>2,017,967</u>

17. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

	<i>հազար դրամ</i>	
	<u>31.12.2014թ.</u>	<u>31.12.2013թ.</u>
<i>Առևտրային դեբիտորական պարտքեր</i>		
Հաղորդած էլեկտրատեներգիայի գծով	2,139,829	952,456
Արտադրված էլեկտրատեներգիայի գծով	34,788	17,994
Պաշարների վաճառքի գծով	39,630	13,488
Հիմնական միջոցների վաճառքի գծով	4,230	2,487
Գործառնական վարձակալության գծով	6,684	7,582
Այլ	-	6,517
	<u>2,225,161</u>	<u>1,000,524</u>
Անհավաքելիության գծով պահուստ	-	(8,976)
	<u>2,225,161</u>	<u>991,548</u>
<i>Այլ դեբիտորական պարտքեր</i>		
Կանխավճարներ հարկերի գծով	346,599	220,241
Կանխավճարներ*	1,492,988	1,439,308
Շնորհ	294,827	-
Այլ	9,729	37,205
	<u>2,144,143</u>	<u>1,696,754</u>
	<u>4,369,304</u>	<u>2,688,302</u>

(*) 31.12.2014թ.-ի դրությամբ ներառում է վարկերի վերադարձելիության ապահովագրության գծով կանխավճարը՝ 1,409,744 հազար դրամի չափով (ծնթ. 20):

18. Ֆինանսական ակտիվներ

	<i>հազար դրամ</i>	
	<u>31.12.2014թ.</u>	<u>31.12.2013թ.</u>
Տրված փոխառություններ (ծնթ. 18.1)	<u>4,688</u>	<u>216,856</u>
	<u>4,688</u>	<u>216,856</u>

18.1. Տրված փոխառությունների շարժ
2014թ.

հազար դրամ

Փոխառու	Տարե- սկզբի մնացորդ	Տարվա շարժ			Տարեվերջի մնացորդ
		Տրամադ- րում	Տոկոսի հաշվեգրում	Մարում	
«Հայգազարդ» ՓԲԸ	212,168	43	12,113	(224,324)	-
«Երևանի ՋԷԿ» ՓԲԸ	-	600,000	115,957	(715,957)	-
«Ջրհան» ՓԲԸ	4,688	-	-	-	4,688
Ընդամենը	216,856	600,043	128,070	(940,281)	4,688

2013թ.

հազար դրամ

Փոխառու	Տարե- սկզբի մնացորդ	Տարվա շարժ			Տարեվերջի մնացորդ
		Տրամադ- րում	Տոկոսի հաշվեգրում	Մարում	
«Հայռուսգազարդ» ՓԲԸ	891,404	-	10,109	(901,513)	-
Այլ կազմակերպություններ	244,718	13,238	-	(41,100)	216,856
Ընդամենը	1,136,122	13,238	10,109	(942,613)	216,856

19. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

հազար դրամ

	31.12.2014թ.	31.12.2013թ.
Ընթացիկ հաշիվներ – ՀՀ դրամով	158,444	209,986
Ընթացիկ հաշիվներ – Եվրոյով	1,716,462	284
Ընթացիկ հաշիվներ – ԱՄՆ դոլարով	10,277	2,447
Դրամարկդում – ՀՀ դրամով	4,315	2,328
	<u>1,889,498</u>	<u>215,045</u>

20. Վարկեր և փոխառություններ

հազար դրամ

	31.12.2014թ.	31.12.2013թ.
Ոչ ընթացիկ	20,573,124	18,281,374
Ընթացիկ	3,149,753	5,093,374
	<u>23,722,877</u>	<u>23,374,748</u>

20.1. Վարկային միջոցների շարժ
2014թ.

	Մնացորդ 01.01.2014	Վերաչափում	Ստացում	Հմրի ճանաչում	Տարվա ծախս	Մարում	Արտադրու- թային վնաս/ (օգուտ)	Մնացորդ 01.01.2015
KFW 14.060.527 0.75 տարեկան Euro	6,807,794 € 12,166,769				49,984 € 88,186	(325,164) (€ 575,327)	212,021	6,744,635 € 11,679,628
KFW 4.700.000 Euro 5 % տարեկան	1,005,256 € 1,796,575		4,839 € 8,724		46,331 € 81,896	(454,434) (€ 804,196)	23,408	625,400 € 1,083,000
WB 19.600.000\$, 0.5% տարեկան	6,438,611 \$15,872,723				33,202 \$76,343	(372,916) (\$870,192)	1,063,116	7,162,013 \$15,078,875
WB 8.988.290\$, 0.5% տարեկան	2,364,565 \$5,829,220				13,451 \$30,765	(385,651) (\$859,958)	382,498	2,374,863 \$5,000,026
KFW 7.300.000 Euro 0,75% տարեկան- Տրանշ-1	559,926 € 1,000,690		403,470 € 659,742	(308,780) (€ 534,713)	83,345 € 147,000	(25,578) (€ 45,246)	(3,554)	708,829 € 1,227,474
KFW 7.300.000 Euro 2,88% տարեկան- Տրանշ-2	2,125,895 € 3,799,363	(8,743) (€ 15,628)	520,310 € 842,278	(272,234) (€ 471,426)	287,318 € 507,101	(436,354) (€ 772,082)	29,939	2,246,131 € 3,889,607
Վերականգնում և Չարգայնման Միջոցային Բանկ 39օրն ընդար- 1,83%	849,260 \$2,093,629	8,435 \$20,794	3,117,902 \$6,766,787	(2,272,135) (\$4,783,744)	218,304 \$516,218	(55,396) (\$133,635)	261,519	2,127,889 \$4,480,049
ՎԼՁՄԻ 39 օրն վարկի համաֆինանսավորում	11,985	119	531,249	(376,378)	21,236	(1,474)		186,737
ASHIB EURO	755,379 € 1,350,000				22,718 € 40,022	(794,927) (€ 1,390,022)	16,830	
ASHIB USD	409,696 \$1,010,000				5,938 \$14,582	(418,775) (\$1,024,582)	3,141	
ASHIB USD			602,163 \$1,451,030		48,614 \$115,200	(708,518) (\$1,566,230)	57,741	
ASHIB AMD			123,000		777	(123,777)		
ASHIB AMD			100,000		636	(100,636)		
Որոտամի ՀԵԿ	2,046,380					(500,000)		1,546,380
Ընդամենը	23,374,747	(189)	5,402,933	(3,229,527)	831,854	(4,703,600)	2,046,659	23,722,877

2013թ.

	Մնացորդ 01.01.2013	Վերաչափում	Ստացում	Հորի ճանաչում	Տարվա ծախս	Մարում	Լրտարծու- բային վնաս/ (օգուտ)	Մնացորդ 01.01.2014
KFW 14,060.527 0.75 տարեկան Euro	6,734,538 € 12,653,198				50,364 € 92,004	(316,354) (€ 578,432)	339,246	6,807,794 € 12,166,769
KFW 4,700.000 Euro 5 % տարեկան	1,238,821 € 2,327,560	102,149 € 190,738			64,272 € 117,568	(458,947) (€ 839,291)	58,961	1,005,256 € 1,796,575
WB 19,600.000\$, 0.5% տարեկան	6,726,117 \$16,666,131				33,022 \$80,469	(359,582) (\$873,876)	39,054	6,438,611 \$15,872,723
WB 8,988.290\$, 0.5% տարեկան	2,527,813 \$6,263,475				12,250 \$29,978	(188,188) (\$464,234)	12,690	2,364,565 \$5,829,220
KFW 7,300.000 Euro 0,75% տարեկան- Տրամշ-1	321,060 € 603,224	(12,696) (€ 23,853)	1,038,098 € 1,922,244	(845,983) (€ 1,580,538)	66,005 € 120,485	(22,373) (€ 40,871)	15,815	559,926 € 1,000,691
KFW 7,300.000 Euro 2,88% տարեկան- Տրամշ-2	1,486,014 € 2,792,000	(7,370) (€ 13,844)	1,358,569 € 2,517,713	(659,837) (€ 1,232,764)	272,946 € 498,820	(417,132) (€ 762,562)	92,705	2,125,895 € 3,799,363
FUQF LIBOR+2%	1,113,710 \$2,759,576				6,652 \$16,239	(1,137,084) (\$2,775,815)	16,722	
Վերակառուցման և Չարգացման Միջազգային Բանկ 39%-ը որպես 1,83%	658,680 \$1,632,093	(77,462) (\$191,933)	750,439 \$1,838,434	(531,878) (€ 1,311,208)	95,839 \$234,026	(44,221) (\$107,783)	(2,137)	849,260 \$2,093,629
ՎՋՄԻ 39 մլն վարկի համափնանամավորում	11,675 43,299 € 81,352	(1,268) (45,520) (€ 81,352)	3,234	(2,295)	1,348	(709)	2,221	11,985
FUQF CIRR+1% Euro								
Sunir International	12,933 € 24,300	(13,596) (€ 24,300)					663	
ASHIB EURO	800,177 € 1,503,413				66,922 € 123,011	(151,553) (€ 276,424)	39,833	755,379 € 1,350,000
ASHIB USD			748,102 \$1,795,000		43,926 \$105,470	(362,058) (\$890,470)	(20,274)	409,696 \$1,010,000
ASHIB AMD	754,201				31,284	(785,485)		
Որոտանի ՀԵԿ	1,720,980		1,463,400			(1,138,000)		2,046,380
Ընդամենը	24,150,018	(157,912)	5,463,991	(2,039,993)	744,830	(5,381,686)	595,499	23,374,747

20.2. Վարկերի վերաբերյալ ամփոփ տեղեկատվություն.

Վարկ	Ֆինանսավորման համաձայնագիր	Նպատակը	Մարման ժամկետներ	Տարեկան %	Երաշխիք*/ գրավ
KFW 14.060.527 Euro	25.06.1999թ. «Հոսանքահաղորդիչ համակարգի վերականգման» ծրագիրը ֆինանսավորելու մասին	Կամո և Վանաձոր 2 հոսանքահաղորդիչ համակարգի վերականգնում	31/12/2038	0.75	Մուրհակներ
KFW 4.700.000 Euro	07.02.2005թ. «Տարածաշրջանային հզորության փոխանակում», «Ալավերդի-Գարդաբանի էլեկտրաէներգիայի տեղափոխման գծի վերականգնում-2003 66 054» վարկային ծրագրի ֆինանսավորման մասին	Ալավերդի - Գարդաբան վերակառուցում	30/06/2016	5.00	Մուրհակներ
WB 19.600.000\$	8 ենթակայանների վերանորոգումների, վերակառուցումների ֆինանսավորում	Էլ հաղորդման և բաշխիչ ցանցի ծրագիր	05/12/2033	0.50	Մուրհակներ
WB 8.988.290\$	Պարտքի փոխանցման Պայմանագիր 4(48)/CP-2004	Օժանդակություն համակարգին	17/12/2022	0.50	Մուրհակներ
KFW 14.600.000 Euro Տրանշ 1- 7.300.000	07.11.2009թ. «Գյումրի-2 ենթակայանի վերականգնում» վարկային ծրագրի ֆինանսավորման մասին	«Գյումրի-2 ենթակայանի վերականգնում»	30/06/2049	0.75 0.25	Գրավ՝ փոխադրման գծեր հենասյուններով, և մուրհակ
KFW 14.600.000 Euro Տրանշ 2- 7.300.000	07.11.2009թ. «Գյումրի-2 ենթակայանի վերականգնում» վարկային ծրագրի ֆինանսավորման մասին	«Գյումրի-2 ենթակայանի վերականգնում»	30/06/2024	2.76 0.25	Գրավ՝ փոխադրման գծեր հենասյուններով, և մուրհակ
WB 39,000,000\$	01.06.2011թ. ՀՀ և ՎՋՄԲ միջև կնքված համաձայնագիր	Հրազդանի ՋԷԿ-ից դեպի Շինուհայրի ենթակայանի գնացող էլեկտրահաղորդիչ գծի փոխարինում	15/06/2036	1.83	Մուրհակներ

(*) Որպես «Ենթավարկային համաձայնագրով» վճարային պարտավորությունների ապահովման միջոց Ընկերության կողմից թողարկվել և ՀՀ ֆինանսների նախարարությանն է տրամադրվել վարկերի մարման անուիտետի գումարների անվանական արժեքի չափով տվյալ քանակի հասարակ անտոկոս մուրհակներ:

21. Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

	<i>հազար դրամ</i>	
	2014թ.	2013թ.
Մնացորդը տարեսկզբին	4,757,537	3,258,573
Ավելացումներ (ա)	3,229,720	2,140,840
Արտարժույթային (օգուտ)/կորուստ	355,397	166,847
Տոկոսային ծախսի գծով հաշվանցում	(176,728)	(803,451)
Փաստացի և էֆեկտիվ տոկոսի տարբերություն	(199,839)	-
Եկամտի ճանաչում	(4,371)	(5,272)
Մնացորդը տարեվերջին	7,961,716	4,757,537

ա) Ավելացումները ներառում են շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով ստացված վարկերի գծով օգուտը (ծմբ. 20):

22. Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ

	<i>հազար դրամ</i>	
	2014թ.	2013թ.
Մնացորդը տարեսկզբին	-	-
Ավելացումներ	273,372	-
Արտարժույթային (օգուտ)/կորուստ	44,013	-
Եկամտի ճանաչում	(8,989)	-
Մնացորդը տարեվերջին	308,396	-

23. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	<i>հազար դրամ</i>	
	31.12.2014թ.	31.12.2013թ.
<i>Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր</i>		
Հիմնական միջոցների գծով	1,167,403	666,863
Այլ	719,586	916,506
	1,886,989	1,583,369
<i>Այլ կրեդիտորական պարտքեր</i>		
Մեղրի-Քաջարան գազատարի գծով նախավճար*	9,137,100	9,137,100
Աշխատավարձի գծով	88,143	102,795
Հարկերի գծով	146,392	443,104
Չօգտագործված արձակուրդների գծով	119,569	149,213
Պարտավորություններ համաֆինանսավորման գծով	-	298,868
Այլ	4,421	12,751
	9,495,625	10,143,831
	11,382,614	11,727,200

* Գազատարի համար նախավճարը կատարվել է 2007թ.-ին: Գազատարի օտարման ժամկետները փոխադարձ համաձայնությամբ պարբերաբար հետաձգվել են, և ակնկալվում է, որ այն կկայանա մոտ ապագայում:

24. Կանոնադրական կապիտալի գործարքներ

24.1 Կանոնադրական կապիտալի աճ

2014 թվականին ավարտվել է Գյումրի 2 ենթակայանի կառուցումը, որի գծով պետության կողմից համաֆինանսավորումը որոշվել է իրականացնել կանոնադրական կապիտալի համալրման հաշվին: Համաֆինանսավորման գումարը կազմում է 413,129 հազար դրամ, որի դիմաց թողարկվել է 12,941 հատ սովորական բաժնետոմս 13,600 դրամ անվանական արժեքով:

24.2 Կապիտալի հետզում

ՀՀ Կառավարության 2013 թվականի հուլիսի 18-ի թիվ 913-Ա որոշման հիման վրա Ընկերությունը 2014թ.-ին բաժնետիրոջը 6,118 հատ բաժնետոմսերի հետզման դիմաց հանձնել է 195,311 հազար դրամի մետաղի ջարդոն:

ՀՀ Կառավարության 2014 թվականի հոկտեմբերի 23-ի թիվ 1156-Ա որոշման հիման վրա 2,681 հազար դրամ արժեքով Ընկերությանը պատկանող գույքը հանձնվել է բաժնետիրոջը՝ 84 հատ սովորական բաժնետոմսի դիմաց:

24.3. Այլ տեղեկություններ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ (ինչպես նաև 31.12.2013թ.-ի դրությամբ), մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը սահմանված է 13,600 դրամ:

Վերոնշյալ գործարքները 31.12.2014թ.-ի դրությամբ, ինչպես նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ստորագրման ամսաթվի դրությամբ, Ընկերության դեռևս ՀՀ իրավաբանական անձանց պետական ռեզիստորում պետական գրանցում չեն ստացել:

Նշված գործարքների գրանցումից հետո Ընկերության հայտարարված և տեղաբաշխված կանոնադրական կապիտալը կկազմումի 530,735 հատ հասարակ բաժնետոմս՝ մեկ բաժնետոմսի արժեքը՝ 13,600 դրամ, ընդամենը՝ 7,217,996 հազար դրամ:

25. Առանցքային կառավարչական անձնակազմի հատուցումներ

Հաշվետու ժամանակաշրջանում Ընկերության առանցքային կառավարչական անձնակազմին տրված հատուցումները հետևյալն են.

	<i>հազար դրամ</i>	
	<u>2014թ.</u>	<u>2013թ.</u>
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ փոխհատուցումներ	<u>48,119</u>	<u>32,210</u>
	<u>48,119</u>	<u>32,210</u>

26. Ֆինանսական գործիքներից բխող ռիսկեր

Բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունը հակված է պարտքային, տոկոսադրույքի և արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետ կապված ռիսկերին:

26.1 Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը այն ռիսկն է, երբ գործընկերների կողմից Ընկերության նկատմամբ իրենց պարտավորությունների չկատարելու արդյունքում Ընկերությունը կարող է կրել ֆինանսական կորուստներ: Պարտքային ռիսկն առաջանում է բանկային մնացորդներից, առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերից և մատակարարներին տրված կանխավճարներից:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, Ընկերության առևտրային դեբիտորական պարտքը՝ ընդամենը 2,225,161 հազար դրամ, հիմնականում ներառում է հաղորդած էլեկտրաէներգիայի դիմաց ստացվելիք գումարները: Ընկերությունը Հայաստանի էլեկտրական ցանցեր ՓԲԸ-ից դեբիտորական պարտքերի հավաքելիության համար ունի բանկային երաշխիք:

31.12.2014թ. դրությամբ առկա առևտրային դեբիտորական պարտքի ժամկետայնությունը կազմել է.

	<i>հազար դրամ</i>
	31.12.2014թ.
Մինչև 59 օր	2,051,445
60-179 օրից ավել	155,243
180 օրից ավել	18,473
	<u>2,225,161</u>

26.2 Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքային ռիսկը այն ռիսկն է, երբ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը տատանվում են շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության հետևանքով: Ընկերության տոկոսադրույքային ռիսկը առաջացել է երկարաժամկետ փոխառություններից: Ընկերությունը ունի ՀՀ ֆինանսների նախարարությունից (Միջազգային Չարգացման Ընկերակցությունից, Վերակառուցման և Չարգացման Միջազգային Բանկից, KfW-ից) և այլ միջազգային ու տեղական բանկերից ստացված վարկեր և տեղական կազմակերպություններից ստացված փոխառություններ՝ ֆիքսված և փոփոխական տոկոսադրույքներով: Փոփոխական տոկոսադրույքով փոխառությունը Ընկերության համար առաջացնում է ապագա դրամական հոսքերի տոկոսադրույքային ռիսկ, իսկ հաստատուն տոկոսադրույքով փոխառությունը՝ իրական արժեքի տոկոսադրույքի ռիսկ: Նշված վարկերի վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվությունը ներկայացված է 20-րդ ծանոթագրությունում: Դեկավարությունը չունի ֆիքսված կամ տատանվող դրույքաչափերի հանդեպ Ընկերության հակվածությունը որոշող ձևակերպված քաղաքականություն:

26.3 Արտարժույթի ռիսկ

Արժույթային ռիսկը այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Արժույթային ռիսկին Ընկերության հակվածությունը կապված է ֆունկցիոնալ արժույթից տարբեր արժույթով արտահայտված առևտրային գործարքներին, ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հետ:

Հաշվետու տարում Ընկերության արժույթային ռիսկը հիմնականում կապված է ԱՄՆ դոլարով արտահայտված վարկային պարտավորությունների մնացորդների հետ: Դեկավարությունը չի հեջավորում արտարժույթի ռիսկի հանդեպ Ընկերության հակվածությունը:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերության արտարժույթով դրամական միջոցները հետևյալն են.

	ԱՄՆ դոլարով հազար դրամ համարժեք	Եվրոյով հազար դրամ համարժեք	Ընդամենը հազար դրամ համարժեք
Արտարժույթով հողվածներ			
Դրամական միջոցներ	10,277	1,716,462	1,726,739
Վարկեր	(10,287,806)	(10,324,996)	(20,612,802)
Կրեդիտորական պարտքեր	(1,069,883)	(797,419)	(1,867,302)
Ընդամենը	(11,347,412)	(9,405,953)	(20,753,365)

ԱՄՆ դոլարի և Եվրոյի նկատմամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված են հետևյալ հաշվարկային փոխարժեքները.

	31.12.2014 ՀՀ դրամ	31.12.2013 ՀՀ դրամ	Դրամի արժևորում/ (արժեզրկում)
1 ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքը	474.97	405.64	-17%
1 Եվրոյի փոխարժեքը	577.47	559.54	-3%

Զգայունության վերլուծություն

ՀՀ դրամի փոխարժեքի 5%-ով արժեզրկումը նշված արժույթների հանդեպ 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի համեմատությամբ կնվազեցնի սեփական կապիտալը 1,037,668 հազար դրամ գումարով: Այս վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

ՀՀ դրամի փոխարժեքի 5%-ով ամրապնդումը նշված արժույթների հանդեպ 2014թ. դեկտեմբերի 31-ի համեմատությամբ կունենա գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն սեփական կապիտալի վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

30.04.2015թ. դրությամբ, նշված փոխարժեքների գծով փոփոխությունը հաշվետու ամսաթվին սահմանված փոխարժեքների նկատմամբ կազմել է.

	30.04.2015թ. ՀՀ դրամ	ՀՀ դրամի ամրապնդում / (արժեզրկում)
1 ԱՄՆ դոլարի միջին փոխարժեքը	475.94	(0.2%)
1 Եվրոյի միջին փոխարժեքը	523.82	10.2%

26.4 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը այն ռիսկն է, երբ Ընկերությունը դժվարություններ է ունենում այն ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ տրամադրելով:

Փոխառությունների և վարկային պարտավորությունների գծով մարումները դրամական հոսքերի կանխատեսումներում ներառվում են՝ հիմնվելով վարկային ժամանակացույցի վրա:

Ընկերության ֆինանսական բաժինը շարունակական մոնիտորինգ է իրականացնում Ընկերության իրացվելիության գծով՝ ապահովելու համար գործառնական գործունեության համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների առկայությունը:

Ընկերությունը չունի ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ: Հետևյալ աղյուսակը վերլուծում է Ընկերության ոչ-ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք խմբավորվել են ըստ մարման ժամկետայնության՝ հաշվետվության օրվանից հետո:

Ոչ-ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	Մարման ժամկետները			
	մինչև 6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարի և ավելի
Փոխառությունների և վարկերի գծով պարտավորություններ	889,866	2,744,847	6,708,482	21,847,571
Գնումների գծով	1,886,989	-	-	-
Աշխատանքի հատուցման գծով	88,143	-	-	-
Ընդամենը	2,864,998	2,744,847	6,708,482	21,847,571

27. Պայմանական դեպքեր

27.1 Ապահովագրություն

Ընկերության շենքերը և սարքավորումները, բացառությամբ տրանսպորտային միջոցների, ապահովագրված չեն: Ընկերությունը ապահովագրված չէ գործունեության ընդհատման և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորությունների հանդեպ, որոնք կարող են առաջանալ գույքին կամ շրջակա միջավայրին վնաս հասցնելուց առաջացած Ընկերության տարածքում տեղի ունեցած պատահարների կամ վերջինիս գործունեության հետևանքով՝ բացառությամբ տրանսպորտային միջոցների պատահարների արդյունքում երրորդ անձանց հասցված վնասից: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

27.2 Պայմանական պարտավորություններ և պահուստներ

Չի անկնկալվում որևէ էական պարտավորության առաջացում Ընկերության դեմ հարուցված դատական հայցերից կամ այլ պայմանական պարտավորություններից՝ բացառությամբ նրանց, որոնք արդեն ճանաչվել են սույն ֆինանսական հաշվետվություններում:

27.3 Հարկային օրենսդրության երկիմաստություններ և պայմանականություններ

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը բնորոշվում է հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը երբեմն հստակ չէ և պահանջում է մեկնաբանություններ: Երբեմն հարկային իրավասու մարմինները տալիս են տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկային ստուգումներ և ուսումնասիրություններ իրականացնում են օրենքով նման լիազորություններ ունեցող մարմինները: Հարկային օրենսդրության խախտումներ հայտնաբերելու դեպքում հարկային պարտավորություններ չեն կարող առաջանալ, եթե տվյալ խախտումը հայտնաբերվել է այն կատարելու տարվան անմիջապես հաջորդող երեք տարին լրանալուց հետո: Սակայն որոշ հանգամանքներում սույն վաղեմության ժամկետը կարող է կասեցվել:

Այս փաստերը Հայաստանի Հանրապետությունում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Դեկլարությունը հավատացած է, որ համապատասխանորեն գնահատել է հարկային պարտավորությունները՝ հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են լինել էական այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

28. Կապիտալի կառավարում

Ընկերությունը իր կապիտալը կառավարում է ապահովելու համար Ընկերության շարունակական գործունեությունը:

Ընկերության կապիտալի կառուցվածքը ներառում է փոխառու միջոցները (ընթացիկ և ոչ ընթացիկ պարտավորություններ) և սեփական կապիտալը:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նախորդ տարեվերջի դրությամբ Ընկերության փոխառու միջոցները մեծամասամբ կազմված են փոխառություններից և վարկերից (ծմբ. 20):

Ընկերությունը չունի կապիտալի արտաքին ներգործության պահանջներ: